

Pöytäkirja: Kouvolan Kaupunginhallitus 25.08.2025**Aika** 25.08.2025 klo 15:00 - 17:25

Kokoustauko klo 15.02-15.48

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone 265**Asiat**

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
§ 195		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 196		Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 197		Ajankohtaiset infoasiat	6
§ 198	1, 2	Talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 1-7/2025	8
§ 199	3	Vakuutusten kilpailutus ja hankinta	13
§ 200	4	Lausunto kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta	16
§ 201		Kouvolan omistajaohjauksen tuloksellisuuden arvioinnin loppuraportti	18
§ 202	5	Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto, LUT University, Kouvolan yksikön yhteistyö- ja rahoitussopimuksen mukainen raportointi 1-6/2025	24
§ 203	6	Vastaus valtuustoaloitteeseen ultraprocessoitujen ruokien poistamisesta Kouvolan päiväkotien ja koulujen ruokailusta	26
§ 204		Vastaus valtuustoaloitteeseen Kouvolan julistautumiseksi kaupungiksi, jossa saa juhlia joulua lauluin ja leikein sekä kevättä laulamalla mm. Suvivirren	35
§ 205		Vastaus valtuustoaloitteeseen suunnitelman laatimiseksi Kymenlaakson lapsiperheköyhyyden torjumiseksi	44
§ 206	7	Ilmoitusasiat sekä kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	57

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Häkkinen Inka	puheenjohtaja	
	Witting Miia	1. varapuheenjohtaja	
	Uljas Laila	2. varapuheenjohtaja	
	Hovi Henna	jäsen	
	Kekki Kirsi	jäsen	
	Karvonen Tapio	jäsen	
	Villikka Tomi	jäsen	
	Vainikka Toni	jäsen	
	Aikio Jenni	jäsen	
	Niemelä Esa	jäsen	
	Porkka Sami	varajäsen	

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Muu	Kaunisto Ville	valtuuston puheenjohtaja	
	Pakkanen Markku	valtuuston 2. varapj.	
	Bamberg Ukko	valtuuston 3. varapj.	
	Toikka Marita	esittelijä, kaupunginjohtaja	Poistui kokouksesta §:n 197 käsittelyn aikana klo 16.35.
	Forsell Tuukka	esittelijä, asiantuntija, apulaiskaupunginjohtaja	
	Rahkonen-Rannikko Saara	sihteeri, hallintojohtaja	

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Poissa	Wall Janne	jäsen	
	Werning Paula	valtuuston 1. varapj.	

Pöytäkirjan tarkastus

Inka Häkkinen, puheenjohtaja

Saara Rahkonen-Rannikko, sihteeri

Toni Vainikka, pöytäkirjan tarkastaja

Tomi Villikka, pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja on tarkastettu 27.8.2025.

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

§:t 199 ja 200 tarkastettiin kokouksessa 25.8.2025.

Pöytäkirja on nähtävänä

Yleisessä tietoverkossa, Kouvolan kaupungin verkkosivuilla 28.8.2025 lähtien.

§:t 199 ja 200 ovat nähtävillä yleisessä tietoverkossa, Kouvolan kaupungin verkkosivuilla 26.8.2025 lähtien.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus**Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 195**

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain (410/2015) 103 § 2 mom. mukaan muu toimitelien kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kaupunginhallituksen päätös:

Läsnäolotarkastuksen tultua suoritetuksi puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat

Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 196

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 149 §:ssä todetaan, että pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti salassapitosäännökset huomioiden.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää valita tämän pöytäkirjan tarkastajiksi tarkastusvuorossa olevat jäsenet Toni Vainikan ja Tomi Villikan sekä varalle Jenni Aikion.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjan tarkastajiksi Toni Vainikan ja Tomi Villikan.

Ajankohtaiset infoasiat**Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 197**

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

1. Kaupunginjohtajan ajankohtaiset infoasiat.

- Itäradan tilanne

Itärata Oy:n toimitusjohtaja Petteri Portaankorva

- Toimialan organisaation ja palveluverkkotilanteen esittely toimielimelle

Apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell

- Finest Future, tilanpäivitys

- Kouvolan turvallisuuskonferenssi 12.9.2025, yleisinfo

2. Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ajankohtaiset infoasiat.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

1. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.
2. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

1. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.
2. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.

Kaupunginhallitus piti kokouksessa tauon tämän asian 1. kohdan käsittelyn aikana klo 15.02-15.48 Itärata Oy:n toimitusjohtajan asiantuntijapuheenvuoron ajan.

Kaupunginjohtaja Marita Toikka poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16.35, jonka jälkeen esittelijänä kokouksessa toimi apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell.

Oheismateriaali

KouvolanTurvallisuuskonferenssi 2025 Ohjelma_kh25082025

KouvolanTurvallisuuskonferenssi 2025 Oheistapahtumat_kh25082025

Finest Future-info_kh25082025

Kouvola organisaatio 1.1.2025 alkaen_kh25082025

Talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 1-7/2025**9643/02.02.02/2025****Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 198**

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuusto on 2.12.2024 hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelman.

Kouvolan kaupungin tilinpäätösennuste (-6,2 milj. euroa) on noin 0,5 milj. euroa talousarviota (-5,7 milj. euroa) heikempi. Merkittävin vaikuttava tekijä on verotulojen arvioitua heikempi kertymä. Kaupungin toimintakate tammi-heinäkuussa 2025 oli 3,6 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna, tämä johtuu työllisyyspalveluiden siirtymisestä kaupungin vastuulle. Toimintakatteen arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan 1,2 milj. euroa talousarviota paremmin vuonna 2025. Toimintakate ei ole vertailukelpoinen vuosien 2024 ja 2025 välillä, koska työllisyyspalvelujen siirtyminen kaupungin vastuulle kasvatti toimintakatetta noin 6 prosenttia.

Investointimenojen (60,4 milj. euroa) ennakoidaan toteutuvan noin 12,1 milj. euroa talousarviota pienempinä ja investointitulojen (1,5 milj. euroa) noin 0,4 milj. euroa talousarviota suurempina.

Koko henkilöstö on vähentynyt edellisvuodesta yhteensä 121:llä eli 4,6 prosentilla. Sairauspoissaoloja on ollut 11,0 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Tunnusluku on kasvanut 0,4 kalenteripäivällä viime vuodesta.

Asukasluvun, 78 060, muutos vuodenvaiheen tilanteeseen on -326 henkilöä.

Työttömyysaste oli kesäkuussa 13,0 % (6/2024: 11,4 %). Heinäkuun tilastot eivät ole vielä saatavilla.

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen toimivalta talouden seurannassa

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on 9.12.2024 antanut talousarvion täytäntöönpano-ohjeet vuodelle 2025. Täytäntöönpano-ohjeissa on määritelty kaupungin talousraportoinnin aikataulu vuodelle 2025.

Hallintosäännön 60 §:n mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain ja toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden (Kh 9.12.2024 § 265) mukaan toimialajohtajien sekä muiden tilivelvollisten tulee jatkuvasti seurata talousarvion ja sen käyttösuunnitelmien toteutumista ja saattaa mahdolliset poikkeamat asianomaisen toimielimen tietoon. Toimielimen on ryhdyttävä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli ilmenee ettei talousarvio toteudu suunnitellulla tavalla. Talouden katsaukset toimielimille laaditaan raportointiaikataulun mukaisesti. Katsauksista tulee saada helposti käsitys oleellisista talousarviota koskevista poikkeamista. Laajemmat osavuosikatsaukset tammi-huhtikuulta ja tammi-syyskuulta tuodaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Toimielimien raporttien laadinta vuonna 2025

Kuukausikatsaus	Osavuosikatsaus	Tilinpäätös
Tammi-maaliskuu	Tammi-huhtikuu	Tammi-joulukuu
Tammi-heinäkuu	Tammi-syyskuu	
Tammi-lokakuu		

Vuoden 2025 talousarviossa ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelmassa (Kv 2.12.2024, kohta 2.3.2) talousarvion sitovuus käyttötalousosassa kaupunginvaltuustoon nähden on lautakunnan/toimielimen toimintakate (ilman osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myyntiä). Osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myynnit ovat omina sitovina erinä kaupunginhallituksen ja teknisen lautakunnan alaisessa toiminnassa. Lautakunnan/toimielimen tavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta vastaa toimialajohtaja.

Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalous

Valtiovarainministeriön kesän 2025 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous on kääntynyt kasvuun. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku ja veronalennukset lisäävät kulutusta, mutta kulutuksen kasvua jarruttaa kuitenkin edelleen talouden epävarmuus. Rakentamisen elpyminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnan lisäävät investointeja. Talouden kasvua hidastaa Yhdysvaltojen tullien korotukset. Eri ennustelaitosten arviot Suomen bruttokansantuotteen kehityksestä vuonna 2025 vaihtelee 0,5 ja 1,2 välillä.

Kuntatalouden näkymä on edelleen haasteellinen. Elokuussa julkaistussa valtion talousarvioesityksessä esitetään lisäleikkauksia kuntien valtionosuuksiin sekä kotouttamiskorvauksiin. Talousnäkömyien heikentyminen merkitsee sitä, että kuntien sopeutuspaineet jatkuvat ja sopeuttamistarve on tuntuva. Kuntien talousnäkömyä haastaa erityisesti

väestön keskittyminen ja epävarmuus kansainvälisen kehityksen ja työttömyyden suhteen.

Kouvolan taloudellinen tilanne

Kouvolan kaupunki on tasapainottanut talouttaan jo vuosien ajan ja toimenpiteillä on saavutettu tuloksia. Työtä tulee jatkaa, koska taloudellinen tilanne kokonaisuudessaan on edelleen haastava. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen Kouvolan saamiin valtionosuuksiin kohdistuvat ns. sote-leikkaukset ovat erittäin merkittävät, yhteensä 27,3 milj. euroa vuonna 2025. Valtionosuusuudistuksen siirtyminen vuoteen 2027 merkitsee epävarmuuden jatkumista julkisen rahoituksen suunnan suhteen.

Kouvolan määrätietoinen tasapainottaminen on läpileikannut kaikkia palveluja. Palveluverkkoa ja palvelujen tuottamista on analysoitu ja tehty kustannus- ja toimintavertailua saman koko luokan kuntiin jo useita vuosia. Vähenevä väestö alentaa kaupungin tulo-rahoituksen pohjaa, joten kaupungin tulee mitoittaa palvelunsa asukasmäärän mukaisesti.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen Kouvolan kaupungilla on taseessa kertynyttä ylijäämää noin 16,9 milj. euroa. Heinäkuun lopun tilanteessa tilinpäätökseen alijäämän arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota heikommin -6,2 milj. euroa (talousarvio -5,7 milj. euroa). Vaikka toimintakatteen arvioidaan toteutuvan noin 2,4 milj. euroa talousarviota parempana, niin verotulojen kertymäennuste on 6,4 milj. euroa talousarviota heikompi.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 1,7 milj. euroa talousarviota suurempina. Merkittävimmät positiiviset poikkeamat muodostuvat eri hankkeiden tuista ja avustuksista sekä myyntituotoista.

Toimintakulujen osalta toteuman arvioidaan olevan 1,0 milj. euroa talousarviota pienempinä. Merkittävimmät talousarviota pienemmät toteutuma-arviot muodostuvat energiakustannuksista, kotihoidon tuesta (käytön vähentyminen) sekä Valkealan sairaalan purkukustannuksien osittaisesta siirtymisestä seuraavalle vuodelle.

Julkista rahoitusta on heinäkuun loppuun mennessä saatu 119,5 milj. euroa. Verotulojen arvioidaan toteutuvan 6,4 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikommin. Verotulokertymäennusteen alentumiseen vaikuttaa verohallinnon toukokuussa tekemä kuntien jako-osuuksien oikaisu. Oikaisu korjaa viime vuoden joulukuussa tehtyä kuntien ja valtion välisten jako-osuuksien muutosta. Myös yhteisöverojen arvioidaan kertyvän talousarviota heikommin kaupungin alentuneen jako-osuuden sekä taloudellisen kehityksen vuoksi. Valtionosuudet

toteutuvat voimassa olevien päätösten mukaisesti 1,6 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan noin 1,2 milj. euroa talousarviota paremmin. Merkittävin poikkeama arvioidaan tulevan korkokuluista korkotason alennettua.

Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 1,3 milj. euroa talousarviota heikommin. Poistojen ja arvonalennuksien arvioidaan toteutuvan 0,8 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin.

Toimielimien osalta ylitystä talousarvion sitovuustasoon eli toimintakatteeseen on arvioitu kasvatus- ja opetuslautakunnan (1,0 milj., euroa) sekä teknisen lautakunnan (0,4 milj. euroa) osalta. Muiden toimielinten sitovuustason arvioidaan toteutuvan talousarviota paremmin. Kasvatuksen ja opetuksen 1,0 milj. euron talousarviolityksen kattamiseksi tehtyjä ja suunniteltuja toimenpiteitä ovat mm:

- henkilöstökulujen hallinta: sijaiskulut sekä määräaikaisen henkilöstön käyttö
- korvaavan työn lisääminen

Investoinnit ja rahoitus

Investointimenoja oli heinäkuun loppuun mennessä toteutunut 18,9 milj. euroa ja investointituloja noin 1,2 milj. euroa. Investointimenojen ennakoidaan toteutuvan noin 12,1 milj. euroa talousarviota pienempinä ja investointitulojen noin 0,4 milj. euroa talousarviota suurempina. Investointien toteutuminen painottuu loppuvuoteen. Pitkäaikaista rahalaitoslainaa on lyhennetty 46,7 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa on nostettu heinäkuun loppuun mennessä 50 milj. euroa. Lainakannan arvioidaan olevan vuoden lopussa 344,6 milj. euroa, kun se talousarviossa oli 371,0 milj. euroa.

Väestö ja työllisyys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kouvolassa oli heinäkuun lopussa 78 060 asukasta, mikä on 326 asukasta vähemmän edellisvuoden lopun tilanteeseen verrattuna.

Kesäkuun työttömyysaste oli 13,0 %, kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 11,4 %. Heinäkuu tilastot eivät ole vielä saatavilla.

Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli heinäkuun 2025 lopussa yhteensä 2488 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2112. Määräaikaista henkilöstöä oli 376. Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta 121:llä eli 4,6 prosentilla. TE-uudistuksen myötä

valtiolta siirtyi Kouvolan kaupungille 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksella yhteensä 74 vakinaista ja yksi määräaikainen viranhaltija. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on yhteensä 2432,50, joten ne ovat vähentyneet 124,39:llä.

Heinäkuun loppuun mennessä vapautuneesta 87 virasta ja tehtävästä (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) on jätetty täyttämättä 21 eli 24 prosenttia. Elinvoimapaalveluissa lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty 44 prosenttia, sivistyksessä 18 prosenttia sekä tekniikka ja ympäristö -toimialalla 33 prosenttia.

Henkilöstökulujen toteuma on 81,1 milj. euroa (59,8 %). Henkilöstökulut ovat lähes viime vuoden tasolla.

Talousarviossa on asetettu vuodelle 2025 yhteiseksi tavoitteeksi proaktiivinen työkykyjohtaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen 15 prosentilla. Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 11,0 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 0,4 kalenteripäivää korkeammalla tasolla kuin vuosi sitten. Sairauspoissaolojen vähentämiseen panostetaan kuitenkin tällä hetkellä vahvasti. Käynnissä on Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hanke, johon on saatu Kevan työelämän kehittämisrahaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä.

Kevennetyn ja korvaavan työn käyttöä vaihtoehtona sairauspoissaololle pyritään lisäämään siten, että niiden suhteellinen osuus sairauspoissaolopäivistä olisi tänä vuonna 5 prosenttia. Kevennetyn ja korvaavan työn päivien osuus sairauspoissaolopäivistä on ollut tammiheinäkuussa 2,9 %, kun se oli vuotta aiemmin 3,1 %.

Kaupunginhallituksen alainen toiminta

Elinvoimapaalveluiden käyttötalous ajalla 1.1.-31.7.2025 on toteutunut alle talousarvion (toimintakatteen toteuma-% ilman osakkeiden ja rakennusten myyntiä 20,1 %, laskennallinen 58,3 %). Toteutumisessa on vaihtelua palveluyksiköittäin. Merkittävimmät poikkeamat toimielimen osalta toimintatuotoissa (toteuma 60,2 %) ovat saaduissa tuissa ja avustuksissa johtuen arvioitua suuremmista pakolaisten laskennallisista korvauksista. Toimintakulut ovat hieman alle talousarvion (toteuma 55,7 %) johtuen mm. arvioitua pienemmistä energiakustannuksista. Osakkeiden ja rakennusten myyntejä toteutui noin -9 000 euroa (myyntivoitot n. 137 000 euroa ja vastaavasti myyntitappiot n. 146 000 euroa).

Investointitulojen toteutuma ajalla 1.1.-31.7.2025 on 0,6 milj. euroa ja investointimenojen toteutuma on 14,8 milj. euroa (nettoinvestoinnit yhteensä 14,1 milj. euroa).

Kouvolan kaupungin kuukausikatsaus 1-7/2025 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsaus 1-7/2025 ovat liitteenä.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi, henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi sekä kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi ja controller Anna Forsman-Vestman, anna.forsman-vestman(at)kouvola.fi, puh. 020 615 5212

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä Kouvolan kaupungin kuukausikatsauksen 1-7/2025 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsauksen 1-7/2025 tiedoksi.
2. velvoittaa toimielimet kehittämään toimintojaan minimoimalla kuluja ja tehostamalla omaa toimintaa, vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden näkökannan kautta.
3. velvoittaa toimialoja tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Liite1 Kuukausikatsaus 1-7 2025 Kaupunginhallitus_Kh25082025

Liite2 Kuukausikatsaus 7-2025 Kouvolan kaupunki_Kh25082025

Vakuutusten kilpailutus ja hankinta**10420/02.08.00/2025****Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 199**

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kouvolan kaupungin vakuutukset on kilpailutettu edellisen kerran 1.1.2019 alkaneelle toimintakaudelle. Sopimukset Fennian ja IF:n kanssa ovat voimassa toistaiseksi. Sopimukset on perusteltua kilpailuttaa säännöllisesti. Tavoitteena on saada uudet kilpailutetut vakuutus sopimukset voimaan 1.1.2026. Jotta vakuutusyhtiö voi vaihtua henkilövakuutusten osalta vuoden alussa, tulee vakuutusten siirtoilmoitus tehdä 30.9.2025 mennessä. Uudet sopimukset ovat voimassa toistaiseksi.

Hankinnan päätösvalta perustuu hallintosääntöön § 70 sekä kaupunginhallituksen päätökseen 9.12.2024 § 261.

Vakuutusten kilpailutus

Vakuutus sopimusten kilpailutuksen on valmistellut kaupungin vakuutusmeklariyriyitys Söderberg & Partners yhteistyössä kaupungin asiantuntijoiden kanssa. Vakuutuslajit on jaettu kahteen sopimuskoriin, joihin sopimuskumppanit valitaan erillisten vertailujen perustella.

Kori 1 sisältää seuraavat vakuutuslajit:

- tapaturma- ja ammattitautivakuutus
- erityisryhmät
- matkavakuutus
- vapaaehtoinen henkilövakuutus

Kori 2 sisältää seuraavat vakuutuslajit:

- omaisuusvakuutus
- keskeytysvakuutus
- vastuuvakuutukset
- johdon vastuuvakuutus
- ajoneuvovakuutus

- vene- ja alusvakuutus
- kuljetusvakuutus

Hankintapäätöksen valintaperusteena on käytetty painotettujen vakuutusmaksujen kustannuksia. Laadulliset ominaisuudet on otettu huomioon vakuutusehtojen vähimmäisvaatimuksissa.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jätti korista 1 Lähitapiola Oy ja korista 2 Pohjola Oy.

Hankintaprosessi ja tarjousten vertailu on kuvattu tarkemmin **liitteessä**.

Hankintasopimusten arvo on 765.956 euroa vuodessa.

Uudet sopimukset ovat voimassa toistaiseksi.

Tavoitteena on saada uudet kilpailutetut vakuutus sopimukset voimaan 1.1.2026. Henkilövakuutusten osalta siirtoilmoitus pitää tehdä 30.9.2025 mennessä, jotta vakuutusyhtiö voi vaihtua vuoden 2026 alussa. Siirtoilmoitus voidaan tehdä jo ennen kuin hankintapäätös saa lainvoiman, sillä siirtoilmoituksen voi tarvittaessa perua.

Lisätietoja: vakuutusmeklari Carolina Hemming puh. 050 4226419, carolina.hemming(at)soderbergpartners.com ja hankintapäällikkö Marja-Liisa Jyrkilä, puh. 020 615 228, marja-liisa.jyrkila(at)kouvola.fi.

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hankkia kaupungin vakuutukset kokonaistaloudellisesti edullisimman hinnan perusteella korista 1 Lähitapiola Oy:ltä ja korista 2 Pohjola Oy:ltä siten, että vakuutus sopimukset ovat voimassa 1.1.2026 alkaen.
2. tehdä henkilövakuutusten osalta siirtoilmoituksen 30.9.2025 mennessä ja siten laittaa päätöksen täytäntöön siirtoilmoituksen osalta ennen hankintapäätöksen lainvoimaisuutta, jotta vakuutusyhtiö voi vaihtua vuoden 2026 alussa.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa. Pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 26.8.2025.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Liite3 Vertailumuistio ja päätösehdotus Kouvolan kaupunki_kh25082025

Lausunto kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta**10217/00.04.00/2025****Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 200**

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Valtiovarainministeriö pyytää 29.8.2025 mennessä lausuntoja kertaluonteisista toteutettavasta 75 miljoonan euron säästöstä, joka on hallituksen kehysriihessä linjattu poikkeuksellisesti valtionosuusuudistuksen alla toteutettavaksi vähentämällä noin 2 prosenttia kuntien peruspalvelujen valtionosuusrahoituksesta. Tavoitteena on, ettei vähennys kasvata kuntien välisiä suhteellisia eroja valtionosuuksissa eikä negatiivisia valtionosuuksia ja että lakisääteiset palvelut pystytään turvaamaan.

Kouvolan kaupunki toteaa asiaa koskevassa lausunnossa, ettei kuntien valtionosuuksia tule enää leikata. Valtionosuuksien leikkaukset vaikuttavat suoraan lasten ja nuorten palveluihin kunnissa. Mikäli esitetty valtionosuuksien lisäleikkaus kuitenkin toteutetaan, tulee se toteuttaa asetusluonnoksen esityksen mukaisesti, jolloin valtion säästötoimenpiteet kohdistuvat kuntiin mahdollisimman yhdenvertaisesti.

Asian valmistelun tausta: valtionosuuslainsäädäntö ja kaupunginhallituksen toimivalta

Kunnat saavat valtionosuutta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) perusteella valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentista sekä valtionosuuteen tehtävistä määräaikaisista vähennyksistä ja lisäyksistä säädetään vuosittain muuttamalla kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia (618/2021).

Kuntalain 7. luvun 39 §:n 1. momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudesta. Kouvolan kaupungin hallintosäännön (Kv 11.11.2024 § 78) 65 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin rahatoimesta sekä lisäksi hallintosäännön 21 §:n mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin monijäsenisille toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle sekä vastata muun kaupunginhallituksen toimialaan liittyvän lainsäädännön noudattamisesta.

Lausuntopyyntö: kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoja kertaluonteisesti toteutettavasta 75 miljoonan euron säästöstä, joka hallituksen kehysriihessä linjattiin poikkeuksellisesti valtionosuusudistuksen alla toteutettavaksi vähentämällä noin 2 % kuntien peruspalvelujen valtionosuusrahoituksesta. Tavoitteena on, että vähennys ei valtionosuusudistuksen alla entisestään kasvata kuntien suhteellisia eroja valtionosuuksien saajina (tasasuuruisena euroa/asukas toteutettavana se vähentäisi kuntien peruspalveluiden valtionosuusrahoitusta kuntakohtaisesti 0,6–40 %). Esitys on valtionosuusudistuksen alla kertaluonteinen ja koskee vuotta 2026. Pysyvä 75 miljoonan euron säästön toteutustapa ratkaistaan varsinaisen valtionosuusudistuksen yhteydessä ja se voi poiketa kuntakohtaisesti nyt esitetystä. Esitetty ratkaisumalli on julkaistu hallituksen kehysriihen yhteydessä huhtikuussa 2025 ja esityksen luvut sisältyvät riihen linjausten mukaisena kevään kuntatalousohjelmassa.

Kouvolan kaupungin lausunto valtionosuusvähennyksen kohdistamisesta

Kouvolan kaupunki toteaa lausunnossaan, ettei kuntien valtionosuuksia tule enää leikata. Valtionosuuksien kokonaisuus sisältää jo tähän mennessä merkittävän määrän erilaisia vähennyksiä ja leikkauksia. Vaikka uudet tehtävät ja tehtävien ja veloitteiden muutokset on luvattu kompensoida täysimääräisesti, niin samanaikaisesti erilaiset leikkaukset vähentävät valtionosuuksien kokonaisuutta. Jo tehdyillä ja suunnitteilla olevilla leikkauksilla vaarannetaan kuntien peruspalvelujen tuottamista. Käytännössä tämä tarkoittaa leikkausten kohdistumista lasten ja nuorten palveluihin eli varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen.

Jos valtionosuusleikkaus toteutetaan, niin se tulee tehdä asetusluonnoksen esityksen mukaisesti, jolloin valtion säästötoimenpiteet kohdistuvat kuntiin mahdollisimman yhdenvertaisesti. Esitetty kohdistaminen vähentää Kouvolan valtionosuuksia noin 65 000 euroa, kun asukasperusteisesti laskettuna vähennys olisi noin 1 054 000 euroa. 75 miljoonan euron valtionosuuden vähennyksen kohdistaminen kunnittain kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien suhteessa vähentää kaikilta kunnilta suhteellisesti saman verran. Lausuntopyyntöön kirjattua tavoitetta siitä, ettei vähennys kasvata kuntien välisiä suhteellisia eroja valtionosuuksissa eikä negatiivisia valtionosuuksia ja että lakisääteiset palvelut pystytään turvaamaan, tulee noudattaa.

Kouvolan kaupungin lausunto kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta on **liitteenä**.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054,
hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Kouvolan kaupungin lausunnon kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta.
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävänä yleisessä tietoverkossa kaupungin verkkosivustolla 26.8.2025 alkaen.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

- Liite4 Kouvolan kaupungin lausunto kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta_kh25082025

Kouvolan omistajaohjauksen tuloksellisuuden arvioinnin loppuraportti

8382/00.03.00.00/2024

Kaupunginhallitus 02.06.2025 § 132

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Yhteenveto

BDO Oy on arvioinut Kouvolan kaupunkikonsernin omistajaohjauksen tuloksellisuutta valtuustokaudelta 2021-2025. Arviointinäkökulmina ovat menettelytavat, riskienhallinta ja kaupunkikonsernin kokonaisuus. Arviointi on tehty analysoimalla kaupungin sääntöjä, ohjeita, päätöksenteon dokumentaatiota ja muuta kaupungin dokumentaatiota sekä haastatteleamalla kaupunginjohtajaa, apulaiskaupunginjohtajaa, kaupunginhallituksen puheenjohtajaa, neljän tytäryhtiön toimitusjohtajaa ja yhtä talousjohtajaa sekä yhtä tytäryhtiön hallituksen puheenjohtajaa. Raportissa BDO Oy esittää huomioita ja suosituksia muun muassa tytäryhtiöille asetettuihin tavoitteisiin, konserniohjeeseen, omistajapoliittiseen ohjelmaan, HHJ-kurssiin, salassapitosopimukseen ja tytäryhtiöiden riskienhallintaan.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 19 §:n mukaan kaupunginhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin vähintään kerran valtuustokaudessa.

Oheismateriaalina on BDO Oy:n Omistajaohjauksen tuloksellisuuden arviointi raportti 25.5.2025.

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Karoliina Kanerva, puh. 020 615 7124, karoliina.kanerva(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi BDO Oy:n Omistajaohjauksen tuloksellisuuden arvioinnin sekä saadun arviointiraportin.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 201

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Omistajaohjauksen tuloksellisuuden arvioinnin raportissa 25.5.2025 BDO Oy on esittänyt huomioita tavoitteiden asetannasta sekä tavoitteiden toteutumisesta ja suosituksia.

- Tytäryhtiöille talousarviossa asetetut tavoitteet kohdassa BDO toteaa, että kaupungin tytäryhtiöille on asetettu tavoitteita talousarvioissa 2021-2024. Yhtiöille asetettujen tavoitteiden voidaan katsoa olevan johdettu kaupunkistrategiasta ja strategiassa esitetyistä yhteisistä tavoitteista. Yhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu yhtiöittäin tarkastetussa olleilla tilinpäätöksillä 2021-2024. Joidenkin sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ei tilinpäätöstietojen perusteella voi todeta. BDO suosittelee kehittämään toiminnallisten tavoitteiden mittareita ja tavoitteen toteutumisten raportointitapaa, jotta toteutumisesta saadaan tuotettua selkeämpää tietoa.
- Omistajaohjauksen menettelytapojen näkökulman arviossa BDO toteaa, että Kouvolan kaupungin konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa on hyväksytty asianmukaisesti tytäryhteisöiden hallituksissa/yhtiökokouksissa. BDO:n suosituksen mukaan konserniohjeen periaatteita tulee soveltuvin osin noudattaa myös Kouvolan kaupungin kuntayhtymien ohjaukseen.
- Omistajaohjauksen menettelytapojen arviossa BDO toteaa, että operatiivisen omistajaohjauksen ja tytäryhtiöiden välinen vuoropuhelu on aktiivista ja säännöllistä. Tiedonkulun parantamiseksi myös poliittisen omistajaohjauksen on hyvä saada tarpeen mukaan tietoa tytäryhtiöiden hallitusten kokouksissa käytävistä asioista.
- Tytäryhtiöissä tunnistetaan koulutuksen tarpeellisuus hallituksen vaihtuessa. BDO suosittaa, että kaikille hallitukseen valituille tulisi järjestää yhtenäinen koulutus osakeyhtiöhallitustyöskentelystä omistajan näkökulmasta vaaditun HHJ-koulutuksen lisäksi. BDO toteaa, että asiantunteva ja toimiva hallitus on yhtiön etu ja samalla myös koko

kaupunkikonsernin etu. Suosituksena on, että sellaisissa hallitusjäsenvalinnoissa, joissa HHJ-kurssi ei ole suoritettuna, hallituspaikkavalinta olisi ehdollinen ja kurssin suorittamiseen annettaisiin määräaika. Lisäksi BDO suosittelee HHJ-tutkintovaatimusta edellytyksenä hallitusjäsenyydelle strategisesti merkittävimmissä tytäryhtiöissä.

- Haastatteluaineiston perusteella BDO toteaa, että useimmat kaupunkikonsernin tytäryhtiöt ovat kokeneet merkittävänä riskinä yhtiöiden hallitusten kokouksissa käsiteltävien asioiden päätyvän ulkopuolisille. BDO suosittelee, että tytäryhtiöt allekirjoittavat hallitusten jäsenillä sellaiset salassapitosopimukset, joissa on selvästi määriteltynä salassapitorikkomusten seuraukset, kuten esim. riittävän suuri taloudellinen korvaus. Salassapitovelvollisuus koskee kaikkia tytäryhtiön ja omistajan edustajia roolista riippumatta.
- Omistajaohjauksen riskienhallinnan osalta BDO toteaa raportissaan, että tilinpäätösaineiston perusteella tytäryhtiöiden keskeisimmistä riskeistä ja niiden toteutumista on raportoitu kattavasti. Tytäryhtiöt raportoivat sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta säännöllisesti.

Oheismateriaalina on BDO Oy:n Omistajaohjauksen tuloksellisuuden arviointi raportti 25.5.2025.

Lisätietoja: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi ja kehittämispäällikkö Karoliina Kanerva, puh. 020 615 7124, karoliina.kanerva(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kouvolan kaupunkikonsernin omistajaohjauksen tuloksellisuuden kehittämiseksi kaupunginhallitus päättää ohjeistaa elinvoima- ja työllisyysjaostoa seuraavasti:

- Tytäryhtiöille talousarviovaiheessa asetettavien tavoitteiden asetantaa ja mittareiden seurattavuutta kehitetään edelleen. Elinvoima- ja työllisyysjaostossa käydään keskustelu yhtiöiden tavoitteista. Tavoitekeskustelu käydään myös kuntayhtymä Kymenlaakson Liiton kanssa.
- Tytäryhtiöiden tulee toteuttaa EKD-analyysi (elinvoiman kehittäminen datalla -analyysi) vähintään kerran vuodessa työllisyyspalveluiden kanssa.
- Kaupungin konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa ohjetta päivitetään valtuustokausittain Kouvola-konsernin muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Seuraava päivitys tehdään vuoden 2026 loppuun mennessä. Jatkossa konserniohjeessa huomioidaan myös kuntayhtymä Kymenlaakson Liitto.

- Strategiset tytäryhtiökysymykset käsitellään kaupunginhallituksessa. Keskeisten tytäryhtiöiden toimitusjohtajia kuullaan kaupunginhallituksessa vuosittain syksyllä talousarvion käsittelyn yhteydessä. Jatkossa tytäryhtiöitä kuullaan kaupunginhallituksessa myös keväällä. Elinvoima- ja työllisyysjaostossa kuullaan tytäryhtiöiden ja näiden tytäryhtiöiden ajankohtaisia asioita vuoden aikana. Konserniohjeen mukaisesti vuosittain järjestetään kaupunginhallituksen- ja valtuuston tiedon lisäämiseksi konsernipäivä, jossa keskeiset tytäryhtiöt ja näiden tytäryhtiöt esittelevät muun muassa ajankohtaisia asioita ja yleisiä strategisia linjauksia.
- Konserniohjeen mukaan yhtiöiden hallitukseen valituille jäsenille yhtiön tulee järjestää tarvittaessa koulutusta. Lisäksi tytäryhtiön hallituksen jäsenen tulee osallistua kauppakamarin järjestämälle HHJ-hallituskurssille hallitukseen valintansa jälkeen, mikäli HHJ-kurssia ei ole aiemmin suoritettuna. HHJ-koulutuksen lisäksi keskeisten tytäryhtiöiden hallitusjäsenien tulee suorittaa HHJ-tutkinto. Elinvoima- ja työllisyysjaosto tarkastelee HHJ-kurssi ja -tutkintovaatimusten täyttämistä syyskuussa 2026. Elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenien sekä varajäsenien tulee suorittaa HHJ-hallituskurssi vuoden 2026 loppuun mennessä. Konsernikoulutusosio sisältyy kaikille valtuutetuille järjestettävään kaupungin omaan koulutuspäivään syyskuussa 2025. Kaupunginhallitus 06.09.2021 § 308 on edellisellä kaudellaan päättänyt, että kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet voivat suorittaa HHJ-kurssin. Aiemman päätöksen mukaisesti kurssin suorittamista suositellaan siten myös valtuustokaudella 2025-2029.
- Elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten ja varajäsenten tulee allekirjoittaa salassapitosopimus.

Apulaiskaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus:

Kouvolan kaupunkikonsernin omistajaohjauksen tuloksellisuuden kehittämiseksi kaupunginhallitus päättää ohjeistaa elinvoima- ja työllisyysjaostoa seuraavasti:

- Tytäryhtiöille talousarviovaiheessa asetettavien tavoitteiden asetantaa ja mittareiden seurattavuutta kehitetään edelleen. Elinvoima- ja työllisyysjaostossa käydään keskustelu yhtiöiden tavoitteista. Tavoitekeskustelu käydään myös kuntayhtymä Kymenlaakson Liiton kanssa.

- Tytäryhtiöiden tulee toteuttaa EKD-analyysi (elinvoiman kehittäminen datalla -analyysi) vähintään kerran vuodessa työllisyyspalveluiden kanssa.
- Kaupungin konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa ohjetta päivitetään valtuustokausittain Kouvola-konsernin muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Seuraava päivitys tehdään vuoden 2026 loppuun mennessä. Jatkossa konserniohjeessa huomioidaan myös kuntayhtymä Kymenlaakson Liitto.
- Strategiset tytäryhtiökysymykset käsitellään kaupunginhallituksessa. Keskeisten tytäryhtiöiden toimitusjohtajia kuullaan kaupunginhallituksessa vuosittain syksyllä talousarvion käsittelyn yhteydessä. Jatkossa tytäryhtiöitä kuullaan kaupunginhallituksessa myös keväällä. Elinvoima- ja työllisyysjaostossa kuullaan tytäryhtiöiden ja näiden tytäryhtiöiden ajankohtaisia asioita vuoden aikana. Konserniohjeen mukaisesti vuosittain järjestetään kaupunginhallituksen- ja valtuuston tiedon lisäämiseksi konsernipäivä, jossa keskeiset tytäryhtiöt ja näiden tytäryhtiöt esittelevät muun muassa ajankohtaisia asioita ja yleisiä strategisia linjauksia.
- Konserniohjeen mukaan yhtiöiden hallitukseen valituille jäsenille yhtiön tulee järjestää tarvittaessa koulutusta. Lisäksi tytäryhtiön hallituksen jäsenen tulee osallistua kauppakamarin järjestämälle HHJ-hallituskurssille hallitukseen valintansa jälkeen, mikäli HHJ-kurssia ei ole aiemmin suoritettuna. HHJ-koulutuksen lisäksi keskeisten tytäryhtiöiden hallitusjäsenien suositellaan suorittavan HHJ-tutkinto. Elinvoima- ja työllisyysjaosto tarkastelee HHJ-kurssi ja -tutkintovaatimusten täyttämistä syyskuussa 2026. Elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenien sekä varajäsenien tulee suorittaa HHJ-hallituskurssi vuoden 2026 loppuun mennessä. Konsernikoulutusosio sisältyy kaikille valtuutetuille järjestettävään kaupungin omaan koulutuspäivään syyskuussa 2025. Kaupunginhallitus 06.09.2021 § 308 on edellisellä kaudellaan päättänyt, että kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet voivat suorittaa HHJ-kurssin. Aiemman päätöksen mukaisesti kurssin suorittamista suositellaan siten myös valtuustokaudella 2025-2029. Lisäksi kurssin suorittamista suositellaan valtuuston puheenjohtajistolle.
- Elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten ja varajäsenten tulee allekirjoittaa salassapitosopimus.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti muutetun päätösehdotuksen.

Oheismateriaali

Kouvolan kaupungin omistajaohjauksen tuloksellisuuden arviointi raportti 2025_kh25082025

Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto, LUT University, Kouvolan yksikön yhteistyö- ja rahoitussopimuksen mukainen raportointi 1-6/2025**10045/00.04.02/2025****Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 202**

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kouvolan hallintosäännön 20 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan. Kaupunginhallitus on 16.12.2019 (§435) hyväksynyt yhteistyö- ja rahoitussopimuksen Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston kanssa 1.1.2020 alkaen. Sopimuksessa on sovittu kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesta yhteistyöstä sekä raportointivelvoitteesta.

LUT toimii Kouvolan talousalueella koulutuksen ja yritysten kilpailukyvyyn edistäjänä.

Asian valmistelun tausta

LUT raportoi kaupungille suorittamista tehtävistä ja vuosittaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden toteutumisesta kaksi kertaa vuodessa. LUT Kouvolan yksikön toimittama raportti ajalta 1-6/2025 on **liitteenä**.

Raportissa kuvataan toiminnan painopisteitä, kahden maisteriohjelman tunnuslukuja, työn alla olevia tutkimushankkeita, seminaareja, tutkijatapaamisia, toimintaa kansainvälisessä tutkijaverkostossa sekä alkuvuoden julkaisuja ja artikkeleja.

Vuosisuunnittelua toteutetaan yhteistyösopimuksen mukaan vuosittain kaupungin kanssa. Keskusteluissa painotetaan toiminnan ja sen seurannan vaikuttavuutta kaupunkistrategian toteutumiseen.

Lisätietoja: koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, p. 0206155338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä LUT Kouvolan yksikön raportin 1-6/2025 tiedoksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Liite5 LUT Kouvola raportti per 062025_kh25082025

Vastaus valtuustoaloitteeseen ultraprosessoitujen ruokien poistamisesta Kouvolan päiväkotien ja koulujen ruokailusta**9215/00.05.00/2025****Kaupunginvaltuusto 17.02.2025 § 16**

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettu Juha Huhtalan jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Tällä aloitteella esitän ultraprosessoidun ruoan poistamista Kouvolan päiväkotien- ja koulujen ruokailusta, ja sen korvaamista ravitsemuksellisesti laadukkaammilla, vähemmän prosessoiduilla ja terveellisillä vaihtoehdoilla.

Kouvolan päiväkodeissa- ja kouluissa lapsille tarjotaan ultraprosessoitua ruokaa, kuten valmisruokia ja pitkälle jalostettuja elintarvikkeita.

Useat tutkimukset ovat osoittaneet, että ultraprosessoitu ruoka saattaa sisältää runsaasti lisäaineita, säilöntäaineita sekä keinotekoisia maku- ja väriaineita, jotka voivat aiheuttaa lapsille erilaisia terveysongelmia.

Näitä ovat muun muassa ilmavaivat: vatsakivut, ruoansulatusongelmat, erilaiset elimistön säätelyhäiriöt ja koko kehon matala-asteinen (hiljainen) tulehdus. Lisäksi ultraprosessoidut ruoat sisältävät usein piilosokereita, prosessoituja kasvivasvoja ja liiallista heikkolaatuista suolaa, mikä saattaa pitkällä aikavälillä johtaa esimerkiksi ylipainoon ja muihin elintapasairauksiin. Pahimmillaan pitkäaikainen ultraprosessoitujen ruokien syöminen altistaa kroonisille suolistosairauksille.

Ravitsemuksellisesti köyhät, ultraprosessoidut ruoat voivat heikentää lasten keskittymiskykyä, energiatasoja ja jaksamista. Lapsuus ja nuoruus ovat kriittisiä aikoja fyysisen ja henkisen kehityksen kannalta, ja terveellisen, ravinteikkaan ruoan merkitys on suuri. Korkealaatuinen ravinto ei ainoastaan tue lasten terveyttä ja kehitystä, vaan myös parantaa oppimista ja hyvinvointia.

Käytännössä ultraprosessoidun ruoan erottaa siitä, jos sen ainesosaluettelossa on mainittu sellaisia raaka-aineita, joita ei käytetä kotikeittiöissä ja joita luonto ei itsessään ole raaka-aineeseen lisännyt. Niitä ovat esimerkiksi glukoosi-fruktoosisiirappi, maltodekstriini, soija proteiini, kovetetut kasvivasvat, väriaineet, aromiaineet, täyteaineet ja emulgointiaineet.

Esimerkkejä ultraprosessoiduista ruoista:

Margariinit ja levitteet

Pakattu leipä

Sulatejuusto

Aamiaismurosekoitukset

Keksit ja valmiskakut

Makeutetut jogurtit ja rahkat

Sokerittomat mehukeitot

Välipalapatukat

Makkarat ja leikkeleet

Valmiit pakasteateriat

Instantkeitot ja -nuudelit

Hampurilaiset

Valmispitsat

Perunalastut ja juustonaksut

Useat kaurajuomat

Virvoitusjuomat ja makeutetut juomat

Urheilujuomat

Makeiset

Monet valmiit kastikepohjat, joita käytetään, voivat olla ultraprocessoituja. Kastikepohjat, jotka valmistetaan teollisesti ja joita myydään pitkällä säilyvyysajalla, saattavat sisältää esimerkiksi seuraavia ultraprocessoituista tuotteista tuttuja ainesosia:

Säilöntäaineet, kuten natriumbentsoaatti tai kaliumsorbaatti.

Stabilointiaineet ja emulgointiaineet, kuten karrageeni tai soijalesitiini.

Keinotekoiset tai teollisesti valmistetut makuaineet.

Väriaineet ja modifioidut tärkkelykset, jotka parantavat tekstuuria ja ulkonäköä.

Jos kastikepohja taas valmistetaan yksinkertaisista ja luonnollisista raaka-aineista, kuten öljystä, voista, mausteista ja tuoreista vihanneksista ilman lisättyjä teollisia ainesosia, sitä ei pidetä ultraprocessoituna.

Esimerkiksi kouluissa tarjottavan broilerikiusauksen raaka-aineista:

Perustiedot: laktoositon, gluteeniton

Ainesosat: Peruna, Kananpojan paistisuikale (suomalainen broilerinliha, jodioitu suola), Menu kasvisrasvasekoite 15% (Rasvaton maito, vesi, rapsiöljy, muunnettu maissi- ja tapiokatärkkelys, emulgointiaine (E472e), aromi, väri (betakaroteeni), sipuli, Kanaliemi (Suola, maltodekstriini, aromit, hiivauute, kananlihajauhe 2,7 %, (kananliha, hapettumisenestoaine, rosmariiniuutteet), kananrasva 2,0 % (kananrasva, hapettumisenestoaine (rosmariiniuutteet), sipulijauhe, sipulimehutiiviste, sokeri, mauste, auringonkukkaöljy, Suola (suola (NaCl) väh. 99,8 %, kaliumjodidi (KI), paakkuuntumisenestoaine (E535)), Curry (korianteri, kurkuma, sarviapila, juustokumina, neilikka), Sitruunapippuri (Glukoosi, mustapippuri, sokeri, happamuudensäätöaine (E330), maissitärkkelys, sipuli, valkosipuli, kasviöljy (rypsi), paakkuuntumisenestoaine (E551), sitruuna-aromi, kurkuma, Paprikajauhe (Paprika, paakkuuntumisenestoaine (E551)), mustapippuri, Chilijauhe (chili).

Vaihtoehtoisesti broilerikiusauksen voi valmistaa:

Peruna, kanan paistinsuikale, suola, sipuli, mausteet: (korianteri, kurkuma, sarviapila, juustokumina, neilikka, mustapippuri, paprika), kerma.

Esitän, että Kouvolan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on:

- 1) Poistaa ultraprosessoidut ruoat päiväkotien ja koulujen ruokalistoilta.
- 2) Korvata nämä ruoat puhtaista ja laadukkaista raaka-aineista valmistetuilla aterioilla, jotka eivät sisällä tarpeettomia lisäaineita tai liiallista prosessointia.
- 3) Painottaa ruokalistasuunnittelussa sesongin mukaisia, kotimaisia ja mahdollisuuksien mukaan ekologisesti tuotettuja raaka-aineita.
- 4) Varmistaa, että tarjottavat ateriat ovat monipuolisia, ravinteikkaita ja tukevat lasten terveyttä ja hyvinvointia.

Päiväkoti- ja kouluruokailu on Suomessa myös kiinteä osa kasvatusta ja opetusta, ja sillä on monia tärkeitä tehtäviä, jotka ulottuvat ravitsemuksen lisäksi oppimiseen, terveyteen ja arvojen välittämiseen. Tällä hetkellä lapsille tarjottava prosessoitu päiväkotij- ja kouluruoka on ristiriidassa näiden arvojen kanssa, eikä raaka-aineen ja pitkälle teollisesti prosessoidun tuotteen välillä nähdä laadullista eroa, sillä vain ravintoaineiden määrä ratkaisee.

Toivon, että Kouvolan kaupunki ottaa huomioon lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja kehityksen tärkeyden ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta päiväkotij- ja kouluruokailu edistää lasten terveyttä parhaalla mahdollisella tavalla.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 05.06.2025 § 122

Valmistelija: Ruokapalvelupäällikkö Leena Multala, puh. 020 615 7174, leena.multala(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Tällä aloitteella Juha Huhtala esittää ultraprosessoidun ruoan poistamista Kouvolan päiväkotien ja koulujen ruokailusta, ja sen korvaamista ravitsemuksellisesti laadukkaammilla, vähemmän prosessoiduilla ja terveellisillä vaihtoehdoilla.

Aloitteen mukaan Kouvolan päiväkodeissa ja kouluissa lapsille tarjotaan ultraprosessoitua ruokaa, kuten valmisruokia ja pitkälle jalostettuja elintarvikkeita. Huhtalan mukaan useat tutkimukset ovat osoittaneet, että ultraprosessoitu ruoka saattaa sisältää runsaasti lisäaineita, säilöntäaineita sekä keinotekoisia maku- ja väriaineita, jotka voivat aiheuttaa lapsille erilaisia terveysongelmia.

Valtuutettu Huhtala esittää, että Kouvolan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on:

1. Poistaa ultraprosessoidut ruoat päiväkotien ja koulujen ruokalistailta
2. Korvata nämä ruoat puhtaista ja laadukkaista raaka-aineista valmistetuilla aterioilla, jotka eivät sisällä tarpeettomia lisäaineita tai liiallista prosessointia.
3. Painottaa ruokalistasuunnittelussa sesongin mukaisia, kotimaisia ja mahdollisuuksien mukaan ekologisesti tuotettuja raaka-aineita.
4. Varmistaa, että tarjottavat ateriat ovat monipuolisia, ravinteikkaita ja tukevat lasten terveyttä ja hyvinvointia.

Nykytilakuvaus

Kouvolan kaupungin ruokapalveluissa valmistetaan päivittäin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukioiden asiakkaille sekä henkilökunnalle erityyppisiä aterioita noin 14 000 kpl. Näistä lounaiden osuus on noin 10 000 kpl.

Ruokalistasuunnittelussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailu- ja varhaiskasvatuksen ruokailuun suunnattuja suosituksia. Suunnittelussa huomioidaan mm. rasvan laatu ja aterioiden suolapitoisuus sekä riittävä energian- ja ravintoaineiden saanti. Päivittäin on tarjolla kasviksia. Kotimaisten satokauden tuotteita suositaan mahdollisuuksien mukaan.

Kouvolan kaupungin ruokapalveluissa toteutetaan kuuden viikon kiertävää ruokalistaa. Aterioiden omavalmistustaso on korkea. Pääsääntöisesti kerran viikossa on tarjolla einestyyppinen ruoka esim. lihapyörökät, pinaattihukaiset tai kalapalat. Välipalalla tarjottavat jogurtit ja rahkat valmistetaan itse. Leivän päällä tarjottava margariini on ravitsemussuosituksen mukaista kasvirasvaveivettä. Ruokalistalla ei esiinny esim. hampurilaisia, pitsoja tai valmisrahkoja.

Ruokapalvelut pyysivät asiantuntijalausuntoa laillistetulta ravitsemusterapeutilta. Lausunto perustuu suomalaisiin ja pohjoismaisiin virallisiin ravintosuosituksiin (Pohjoismaiset ravitsemussuositukset 2023, Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositukset 2024) sekä tutkittuun ravitsemustieteelliseen tietoon niiden taustalla.

Asiantuntijalausunto on **liitteenä**.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on lähetetty valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 21.5.2025 mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Valtuustoaloitteen tavoite edistää ravitsemuksellisesti laadukasta ruokaa on periaatteessa oikeansuuntainen. Aloitteessa esitettynä toimenpiteenä ultraprocessoitujen elintarvikkeiden poistaminen käytännön sekä tieteellisen määrittelyn näkökulmasta on ongelmallinen. Asiantuntijalausunnossa on avattu, että tieteellisessä keskustelussa termi ultraprocessoitu liittyy nk. NOVA-luokitukseen. Siinä ruokia jaotellaan prosessointi- eli jalostusasteen mukaan. Ei siis oteta huomioon ruoan ravitsemuksellista laatua, kuten sen sisältämän kovan

eli tyydyttyneen rasvan, sokerin, suolan tai kuidun määrää. On tärkeä huomioida, että prosessointi ei itsessään tee ruoasta epäterveellistä. Ruokien ja juomien ravintosisältö on terveyden kannalta olennaisempi asia, kuin niiden jalostusaste. Ruoka voi olla prosessoitua, mutta silti olla osa suositeltavaa ruokavaliota esim. kasvispihvit.

Ruokapalvelujen näkökulmasta valtuustoaloite ei aiheuta toimenpiteitä.

Lisätietoja: kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropainen, puh. 020 615 8245, pirkko.toropainen(at)kouvola.fi ja ruokapalvelupäällikkö Leena Multala, puh. 020 615 7174, leena.multala(at)kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. että, asiantuntijalausuntoon ja ruokapalvelujen nykyiseen toimintatapaan peilaten, aloite ei aiheuta toimenpiteitä.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tekninen lautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden ruokapalvelupäällikkö Leena Multalalle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 203

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Tekniikan ja ympäristön toimialan, ruokapalveluiden vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Tällä aloitteella Juha Huhtala esittää ultraprosessoidun ruoan poistamista Kouvolan päiväkotien ja koulujen ruokailusta, ja sen korvaamista ravitsemuksellisesti laadukkaammilla, vähemmän prosessoiduilla ja terveellisillä vaihtoehdoilla.

Aloitteen mukaan Kouvolan päiväkodeissa ja kouluissa lapsille tarjotaan ultraprocessoitua ruokaa, kuten valmisruokia ja pitkälle jalostettuja elintarvikkeita. Huhtalan mukaan useat tutkimukset ovat osoittaneet, että ultraprocessoitu ruoka saattaa sisältää runsaasti lisäaineita, säilöntäaineita sekä keinotekoisia maku- ja väriaineita, jotka voivat aiheuttaa lapsille erilaisia terveysongelmia.

Valtuutettu Huhtala esittää, että Kouvolan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on:

1. Poistaa ultraprocessoidut ruoat päiväkotien ja koulujen ruokalista
2. Korvata nämä ruoat puhtaista ja laadukkaista raaka-aineista valmistetuilla aterioilla, jotka eivät sisällä tarpeettomia lisäaineita tai liiallista prosessointia.
3. Painottaa ruokalistasuunnittelussa sesongin mukaisia, kotimaisia ja mahdollisuuksien mukaan ekologisesti tuotettuja raaka-aineita.
4. Varmistaa, että tarjottavat ateriat ovat monipuolisia, ravinteikkaita ja tukevat lasten terveyttä ja hyvinvointia.

Nykytilakuvaus

Kouvolan kaupungin ruokapalveluissa valmistetaan päivittäin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukioden asiakkaille sekä henkilökunnalle erityyppisiä aterioita noin 14 000 kpl. Näistä lounaiden osuus on noin 10 000 kpl.

Ruokalistasuunnittelussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailu- ja varhaiskasvatuksen ruokailuun suunnattuja suosituksia. Suunnittelussa huomioidaan mm. rasvan laatu ja aterioiden suolapitoisuus sekä riittävä energian- ja ravintoaineiden saanti. Päivittäin on tarjolla kasviksia. Kotimaisten satokauden tuotteita suositaan mahdollisuuksien mukaan.

Kouvolan kaupungin ruokapalveluissa toteutetaan kuuden viikon kiertävää ruokalistaa. Aterioiden omavalmistusaste on korkea. Pääsääntöisesti kerran viikossa on tarjolla einestyyppinen ruoka esim. lihapyörökät, pinaattihukaiset tai kalapalat. Välipalalla tarjottavat jogurtit ja rahkat valmistetaan itse. Leivän päällä tarjottava margariini on ravitsemussuosittelun mukaista kasvirasvaveitettä. Ruokalistalla ei esiinny esim. hampurilaisia, pitsoja tai valmisrahkoja.

Ruokapalvelut pyysivät asiantuntijalausuntoa laillistetulta ravitsemusterapeutilta. Lausunto perustuu suomalaisiin ja pohjoismaisiin virallisiin ravintosuosituksiin (Pohjoismaiset ravitsemussuosittukset 2023, Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suosittukset 2024) sekä tutkittuun ravitsemustieteelliseen tietoon niiden taustalla.

Asiantuntijalausunto on **liitteenä**.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on lähetetty valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 21.5.2025 mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Valtuustoaloitteen tavoite edistää ravitsemuksellisesti laadukasta ruokaa on periaatteessa oikeansuuntainen. Aloitteessa esitettynä toimenpiteenä ultraprocessoitujen elintarvikkeiden poistaminen käytännön sekä tieteellisen määrittelyn näkökulmasta on ongelmallinen. Asiantuntijalausunnossa on avattu, että tieteellisessä keskustelussa termi ultraprocessoitu liittyy nk. NOVA-luokitukseen. Siinä ruokia jaotellaan prosessointi- eli jalostusasteen mukaan. Ei siis oteta huomioon ruoan ravitsemuksellista laatua, kuten sen sisältämän kovan eli tyydyttyneen rasvan, sokerin, suolan tai kuidun määrää. On tärkeä huomioida, että prosessointi ei itsessään tee ruoasta epäterveellistä. Ruokien ja juomien ravintosisältö on terveyden kannalta olennaisempi asia, kuin niiden jalostusaste. Ruoka voi olla prosessoitua, mutta silti olla osa suositeltavaa ruokavaliota esim. kasvispihvit.

Ruokapalvelujen näkökulmasta valtuustoaloite ei aiheuta toimenpiteitä.

Lisätietoja: kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropainen, puh. 020 615 8245, pirkko.toropainen(at)kouvola.fi ja ruokapalvelupäällikkö Leena Multala, puh. 020 615 7174, leena.multala(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja
2. todeta, että asiantuntijalausunnon ja ruokapalvelujen laatiman vastauksen perusteella aloite ei aiheuta toimenpiteitä.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

- Liite6 Asiantuntijalausunto valtuustoaloitteeseen ultraprocessoitujen ruokien poistamisesta
Kouvolan päiväkotien- ja koulujen ruokailusta_Kh25082025

Vastaus valtuustoaloitteeseen Kouvolan julistautumiseksi kaupungiksi, jossa saa juhlia joulua lauluin ja leikein sekä kevättä laulamalla mm. Suvivirren**9219/00.05.00/2025****Kaupunginvaltuusto 17.02.2025 § 12**

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Markku Pakkasen, Janne Wallin, Kimmo Jokirannan, Maija Lehtomäen, Laila Uljaksen, Mia Ylä-Outisen ja Mirja Longan jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Kouvola julistautuu kaupungiksi, jossa saa juhlia joulua lauluin ja leikein sekä kevättä laulamalla mm. Suvivirren.

Joulu ja kevät on vuodenvaihtoon liittyviä ajankohtia, joiden yhteydessä on merkittäviä juhlia. Joulu ja koulun sekä opintojen päättyminen on monelle tärkeä hetki, jota vietetään yhdessä perheen ja ystävien kanssa. Joulun ja koulujen kevätjuhlaan kuuluu paljon perinteitä, niin kristillisestä arvopohjasta, kuin myös ruokakulttuurin puolelta. Laulut, leikit, virret ja hiljentyminen ovat osa joulun- ja keväänvieton perinteitä. Näitä haluamme myös Kouvola jatkua ja siksi ehdotamme, että Kouvola julistautuu kaupungiksi, jossa saa juhlia joulua ja kevättä.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 19.08.2025 § 71

Valmistelija: opetuspalvelupäällikkö Maija Saksa, puh. 020 615 8429, maija.saksa(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Valtuustoaloitteessa nähdään, että joulun ja koulujen kevätjuhlaan kuuluu paljon perinteitä niin kristillisestä arvopohjasta kuin myös ruokakulttuurin puolelta. Laulut, leikit, virret ja hiljentyminen nähdään aloitteessa osaksi joulun- ja keväänvieton perinteitä.

Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Kouvola julistautuu kaupungiksi, jossa saa juhlia joululauluin ja leikein sekä kevättä laulamalla mm. Suvvirren.

Nykytilakuvaus

Kouvolan kaupunki vastaa opetuksenjärjestäjänä opetuksen toteuttamisesta sekä yhteisten juhlien ja uskonnollisten tilaisuuksien sekä toimitusten ja niille vaihtohtoisen toiminnan järjestämisestä säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla.

Kouvolan kaupungin varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa noudatetaan Opetushallituksen ohjeita perusopetuksen uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetuksen sekä esiopetuksen katsomuskasvatuksen järjestämisestä sekä yhteisistä juhlista ja uskonnollisista tilaisuuksista. Ohjeissa kuvataan, miten uskonnon ja omantunnon vapautta koskevat säännökset Suomen perustuslaissa (731/1999), varhaiskasvatustaissa (540/2018), perusopetuslaissa (628/1998) ja muussa lainsäädännössä tulee ottaa huomioon varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen katsomuskasvatuksessa sekä perusopetuksen katsomusaineiden opetuksessa sekä yhteisiä juhlia ja mahdollisia uskonnollisia tilaisuuksia ja toimituksia sekä niille vaihtoehtoista toimintaa järjestettäessä.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa 2014 annettiin tarkennetut oppimääräkuvaukset viiteen uskonnon oppimäärään, jotka ovat evankelisluterilainen uskonto, ortodoksinen uskonto, katolinen uskonto, islam ja juutalainen uskonto. Lisäksi Opetushallitus on antanut vuonna 2020 tarkennetut oppimääräkuvaukset seuraaviin oppimääriin: adventistinen uskonto, bahá'í-uskonto, buddhalainen uskonto, helluntailiikkeen uskonto ja Krishna-uskonto. Niissä uskonnon oppimäärissä, joihin ei ole annettu Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 pohjalta laadittuja tarkennettuja oppimääräkuvauksia noudatetaan tähän määräykseen sisältyvien perusteiden mukaisia, kaikkia uskonnon oppimääriä koskevia määräyksiä.

Uskonnon opetukseen sisältyy olennaisena osana kunkin oppimäärän mukaisen uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten tuntemus. Uskontoon perehtymiseen kuuluu myös tutustuminen uskonnonharjoittamisen muotoihin ja tapoihin. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan mietinnön (10/2002 vp) mukaisesti tutustuminen rukouksiin, virsiin ja uskonnollisiin toimituksiin on osa uskonnon opetusta. Esimerkiksi opetukseen liittyvä opintokäynti, jossa tutustutaan kirkkoon, moskeijaan tai vastaavaan uskonnolliseen rakennukseen tai seurataan uskonnollista toimitusta siihen osallistumatta, ei ole uskonnollinen tilaisuus vaan osa opetusta. Kaiken opetuksen ja muun toiminnan tulee olla pedagogisesti perusteltua ja opetussuunnitelman mukaista. Uskonnollisia tiloja voidaan käyttää

oppimisympäristöinä myös muussa yhteydessä kuin osana katsomusopetusta, esimerkiksi kulttuuriperinnön, taiteen, arkkitehtuurin ja historian näkökulmista.

Suomessa esi- ja perusopetuksessa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, kevätjuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Nämä yhteiset juhlavat ovat perusopetusasetuksen (852/1998) 3 §:n 5 momentin mukaisia lukuvuoden päättäjäisiä ja muita yhteisiä tapahtumia, jotka ovat kaikille oppilaille tarkoitettuja (ks. EOAK/2186/2018). Nämä juhlavat eivät voi olla uskonnollisia tilaisuuksia, eikä niille järjestetä vaihtoehtoisia tilaisuuksia. Opetuksen järjestäjät ja koulut päättävät tarkemmin juhlista ja niiden sisällöstä. Yhteisiin juhliin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä.

Perustuslakivaliokunnan näkemyksen mukaan tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria. Valiokunnan mietinnön mukaisesti juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen takia juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena.

Perustuslakivaliokunnan mukaan koulun perinteisiin juhliin voi sisältyä muitakin vastaavia sinänsä uskonnollista alkuperää olevia traditioita. (Perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp. ja 2/2014 vp. ja 16/2021 vp.)

Uskonnollisten tilaisuuksien ja toimitusten aikana on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vaihtoehtoista ja mielekästä toimintaa (perustuslakivaliokunta 2/2014 vp). Vaihtoehtoisen toiminnan tulee olla uskonnollista sisältöä lukuun ottamatta, luonteeltaan ja tavoitteiltaan mahdollisimman samankaltaista kuin siinä tilaisuudessa, jonka tilalla muuta toimintaa järjestetään. Oppilaan huoltajalle jää todellinen ja aito vapaus valita, osallistuuko oppilas uskonnollista ainesta sisältäviin tilaisuuksiin (perustuslakivaliokunta 2/2014 vp).

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua erilaisuuden kunnioittamiseen sekä vastuullisuuteen, yhteistyöhön ja toimintaan, joka edistää ihmisryhmien, kansojen, aatteiden, uskontojen ja kulttuurien välistä kunnioittamista ja luottamusta (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta 2 §:n 2 mom. 422/2012). Näiden tavoitteiden tulee olla lähtökohtana myös opetukseen liittyvän suomalaisen juhlaperinnön vaalimisessa ja kehittämisessä.

Perustuslakivaliokunnan ja eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen linjausten pohjalta tarkkaa rajaa uskontoon viittaavien elementtien sallitulle määrälle koulun yhteisissä juhlissa ei voida antaa, vaan asia jää opetuksen järjestäjän tai koulun harkittavaksi. Harkinnassa tulee kiinnittää huomiota juhlasta muodostuvaan kokonaisuuteen ja uskonnollisten elementtien osuuteen siinä.

Kouvolan varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa tehdään säännöllistä yhteistyötä Kouvolan evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa. Kouvolassa on käytössä Suomen evankelisluterilaisen kirkon kehittämä neljän korin malli, joka auttaa suunnittelemaan ja toteuttamaan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja seurakunnan välistä yhteistyötä. Kullakin korilla on omat pelisäännöt ja yhteistyön muodot. Korit ovat 1) yleissivistävä opetus, 2) perinteiset juhlat, 3) uskonnolliset tilaisuudet ja 4) kasvun ja hyvinvoinnin tuki. Mallissa on otettu huomioon Opetushallituksen ohjeet.

Kasvatuksessa ja opetuksessa juhlatraditiot nähdään tärkeänä osana suomalaista kulttuuria ja Kouvolan kaupungissa yhteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta järjestetään säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla. Tärkeää on tehdä yhteistyötä huoltajien kanssa kunkin perheen taustaa, uskontoja, katsomuksia ja arvoja kunnioittaen.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 30.5.2025 mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Vastauksessa annettujen perusteluiden vuoksi ja nykytilan kuvauksen mukaisesti Kouvolan kaupungin ei ole tarpeen erikseen julistautua kaupungiksi, jossa saa juhlia joulua lauluin ja leikein. Kouvolan kaupungissa yhteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta järjestetään säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla. Kouvolan kaupungin varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus jatkaa yhteistyötä Kouvolan evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa.

Lisätietoja: opetuspalvelupäällikkö Maija Saksa, puh. 020 615 8429, maija.saksa(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. ettei Kouvolan kaupunki erikseen julistaudu kaupungiksi, jossa saa juhlia joulua lauluin ja leikein. Kouvolan kaupungissa yhteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta järjestetään jatkossakin säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla.

Sivistysjohtajan muutettu ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen.

Lisäksi lautakunta linjaa, ettei Kouvolan kaupunki erikseen julistaudu kaupungiksi, jossa saa juhlia joulua lauluin ja leikein. Kouvolan kaupungissa yhteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta järjestetään jatkossakin säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 204

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Sivistyksen toimialan, perusopetuksen ja nuoret -palvelun vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Valtuustoaloitteessa nähdään, että joulun ja koulujen kevätjuhlaan kuuluu paljon perinteitä niin kristillisestä arvopohjasta kuin myös ruokakulttuurin puolelta. Laulut, leikit, virret ja hiljentyminen nähdään aloitteessa osaksi joulun- ja keväänvieton perinteitä.

Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Kouvola julistautuu kaupungiksi, jossa saa juhlia joululauluin ja leikein sekä kevättä laulamalla mm. Suvivirren.

Nykytilakuvaus

Kouvolan kaupunki vastaa opetuksenjärjestäjänä opetuksen toteuttamisesta sekä yhteisten juhlien ja uskonnollisten tilaisuuksien sekä toimitusten ja niille vaihtoehtoisen toiminnan järjestämisestä säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla.

Kouvolan kaupungin varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa noudatetaan Opetushallituksen ohjeita perusopetuksen uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetuksen sekä esiopetuksen katsomuskasvatuksen järjestämisestä sekä yhteisistä

juhlista ja uskonnollisista tilaisuuksista. Ohjeissa kuvataan, miten uskonnon ja omantunnon vapautta koskevat säännökset Suomen perustuslaissa (731/1999), varhaiskasvatuslaissa (540/2018), perusopetuslaissa (628/1998) ja muussa lainsäädännössä tulee ottaa huomioon varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen katsomuskasvatuksessa sekä perusopetuksen katsomusaineiden opetuksessa sekä yhteisiä juhlia ja mahdollisia uskonnollisia tilaisuuksia ja toimituksia sekä niille vaihtoehtoista toimintaa järjestettäessä.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa 2014 annettiin tarkennetut oppimääräkuvaukset viiteen uskonnon oppimäärään, jotka ovat evankelisluterilainen uskonto, ortodoksinen uskonto, katolinen uskonto, islam ja juutalainen uskonto. Lisäksi Opetushallitus on antanut vuonna 2020 tarkennetut oppimääräkuvaukset seuraaviin oppimääriin: adventistinen uskonto, bahá'í-uskonto, buddhalainen uskonto, helluntailiikkeen uskonto ja Krishna-uskonto. Niissä uskonnon oppimäärissä, joihin ei ole annettu Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 pohjalta laadittuja tarkennettuja oppimääräkuvauksia noudatetaan tähän määräykseen sisältyvien perusteiden mukaisia, kaikkia uskonnon oppimääriä koskevia määräyksiä.

Uskonnon opetukseen sisältyy olennaisena osana kunkin oppimäärän mukaisen uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten tuntemus. Uskontoon perehtymiseen kuuluu myös tutustuminen uskonnonharjoittamisen muotoihin ja tapoihin. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan mietinnön (10/2002 vp) mukaisesti tutustuminen rukouksiin, virsiin ja uskonnollisiin toimituksiin on osa uskonnon opetusta. Esimerkiksi opetukseen liittyvä opintokäynti, jossa tutustutaan kirkkoon, moskeijaan tai vastaavaan uskonnolliseen rakennukseen tai seurataan uskonnollista toimitusta siihen osallistumatta, ei ole uskonnollinen tilaisuus vaan osa opetusta. Kai-ken opetuksen ja muun toiminnan tulee olla pedagogisesti perusteltua ja opetussuunnitelman mukaista. Uskonnollisia tiloja voidaan käyttää oppimisympäristöinä myös muussa yhteydessä kuin osana katsomusopetusta, esimerkiksi kulttuuriperinnön, taiteen, arkkitehtuurin ja historian näkökulmista.

Suomessa esi- ja perusopetuksessa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, kevätjuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Nämä yhteiset juhlit ovat perusopetusasetuksen (852/1998) 3 §:n 5 momentin mukaisia lukuvuoden päättäjäisiä ja muita yhteisiä tapahtumia, jotka ovat kaikille oppilaille tarkoitettuja (ks. EOAK/2186/2018). Nämä juhlit eivät voi olla uskonnollisia tilaisuuksia, eikä niille järjestetä vaihtoehtoisia tilaisuuksia. Opetuksen järjestäjät ja koulut päättävät tarkemmin juhlista ja niiden sisällöstä. Yhteisiin juhliin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä.

Perustuslakivaliokunnan näkemyksen mukaan tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria. Valiokunnan mietinnön mukaisesti juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen takia juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena.

Perustuslakivaliokunnan mukaan koulun pe-rinteisiin juhliin voi sisältyä muitakin vastaavia sinänsä uskonnollista alkuperää olevia traditioita. (Perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp. ja 2/2014 vp. ja 16/2021 vp.)

Uskonnollisten tilaisuuksien ja toimitusten aikana on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vaihtoehtoista ja mielekästä toimintaa (perustuslakivaliokunta 2/2014 vp). Vaihtoehtoisen toiminnan tulee olla, uskonnollista sisältöä lukuun ottamatta, luonteeltaan ja tavoitteiltaan mahdollisimman samankaltaista kuin siinä tilaisuudessa, jonka tilalla muuta toimintaa järjestetään. Oppilaan huoltajalle jää todellinen ja aito vapaus valita, osallistuuko oppilas uskonnollista ainesta sisältäviin tilaisuuksiin (perustuslakivaliokunta 2/2014 vp).

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua erilaisuuden kunnioittamiseen sekä vastuullisuuteen, yhteistyöhön ja toimintaan, joka edistää ihmisryhmien, kansojen, aatteiden, uskontojen ja kulttuurien välistä kunnioittamista ja luottamusta (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta 2 §:n 2 mom. 422/2012). Näiden tavoitteiden tulee olla lähtökohtana myös opetukseen liittyvän suomalaisen juhlaperinnön vaalimisessa ja kehittämisessä.

Perustuslakivaliokunnan ja eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen linjausten pohjalta tarkkaa rajaa uskontoon viittaavien elementtien sallitulle määrälle koulun yhteisissä juhlissa ei voida antaa, vaan asia jää opetuksen järjestäjän tai koulun harkittavaksi. Harkinnassa tulee kiinnittää huomiota juhlasta muodostuvaan kokonaisuuteen ja uskonnollisten elementtien osuuteen siinä.

Kouvolan varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa tehdään säännöllistä yhteistyötä Kouvolan evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa. Kouvolassa on käytössä Suomen evankelisluterilaisen kirkon kehittämä neljän korin malli, joka auttaa suunnittelemaan ja toteuttamaan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja seurakunnan välistä yhteistyötä. Kullakin korilla on omat pelisäännöt ja yhteistyön muodot. Korit ovat 1) yleissivistävä opetus, 2) perinteiset juhlat, 3) uskonnolliset tilaisuudet ja 4) kasvun ja hyvinvoinnin tuki. Mallissa on otettu huomioon Opetushallituksen ohjeet.

Kasvatuksessa ja opetuksessa juhlatraditiot nähdään tärkeänä osana suomalaista kulttuuria ja Kouvolan kaupungissa yhteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta

järjestetään säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla. Tärkeää on tehdä yhteistyötä huoltajien kanssa kunkin perheen taustaa, uskontoja, katsomuksia ja arvoja kunnioittaen.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 30.5.2025 mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Vastauksessa annettujen perusteluiden vuoksi ja nykytilan kuvauksen mukaisesti Kouvolan kaupungin ei ole tarpeen erikseen julistautua kaupungiksi, jossa saa juhlia joulua lauluin ja leikein. Kouvolan kaupungissa yhteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta järjestetään säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla. Kouvolan kaupungin varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus jatkaa yhteistyötä Kouvolan evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa.

Lisätietoja: opetuspalvelupäällikkö Maija Saksa, puh. 020 615 8429, maija.saksa(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että valtuustoaloite ei anna aihetta toimenpiteisiin ja Kouvolan kaupungissa yhteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta järjestetään jatkossakin säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Asian käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Esa Niemelä teki seuraavan muutosesityksen:

"Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää

1. *merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.*
2. *todeta, että Kouvolan kaupunki suhtautuu myönteisesti joulu- ja kevätjuhlien viettoon ja sallii niissä suomalaisesta kristillisestä perinteestä nousevia elementtejä, kuten Suvivirren laulamisen.*

Kouvolan kaupungissa yhteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet ja toimitukset sekä niille vaihtoehtoinen toiminta järjestetään jatkossakin säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla.

3. *todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun”.*

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsenet Toni Vainikka ja Laila Uljas kannattivat Esa Niemelän muutosesitystä.

Koska asiassa oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta oli äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät ”JAA”, ja ne, jotka kannattavat Niemelän muutosesitystä, äänestävät ”EI”. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin seitsemän (7) JAA-ääntä (Witting, Hovi, Kekki, Karvonen, Villikka, Aikio, Häkkinen) ja neljä (4) EI-ääntä (Uljas, Vainikka, Niemelä, Porkka). Kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen suunnitelman laatimiseksi Kymenlaakson lapsiperheköyhyyden torjumiseksi**9220/00.05.00/2025****Kaupunginvaltuusto 17.02.2025 § 11**

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Jenni Aikion, Sari Hyytiäisen, Iida Pilli-Sihvolan, Kaisa Spiesin, Sanna Jacksenin, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Henna Hovin, Manu Huuhilon, Heikki Kuutin, Sanna Tähtisen, Sari Melkon, Raimo Laineen, Janne Wallin, Miia Wittingin ja Paula Werningin jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Lapsiperheköyhyys estää tai haittaa lapsen oikeuksien toteutumista. UNICEFin mukaan lapsuudessa koetulla köyhyydellä on monia negatiivisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Vaikutukset näkyvät esimerkiksi mielenterveysongelmina, heikompana elämäntyytyväisyytenä ja osattomuuden kokemuksina, jotka voivat seurata aikuisuuteen asti.

Lapsiperheköyhyyden taustalla on monia syitä. Itämaan mukaan yksi rakenteellisista syistä on elinkustannusten nousu. Elinkustannukset, kuten ruoan hinta, ovat nousseet huomattavasti viime aikoina.

Hallituksen lapsiperheisiin vaikuttavat leikkaukset heikentävät myös kouvolaisten vähävaraisten perheiden asemaa, viimeisimpänä esimerkkinä asumistuen leikkaukset.

Kansallinen lapsistrategia velvoittaa vähentämään lapsiperheköyhyyttä määrätietoisin toimin läpi yhteiskunnan. Tämä tarkoittaa myös kuntia. Kuntatasolla on monia mahdollisuuksia vaikuttaa arjen kustannuksiin, esimerkiksi tarjoamalla maksuttomia harrastuksia, varhaiskasvatusta sekä tukemalla pitkäjänteisesti paikallisia lapsiperheiden hyväksi toimivia järjestöjä. Järjestöt voivat tarjota lapsille iloa ja kokemuksia, joita perheellä ei muuten olisi mahdollisuutta lapselle tarjota.

Jotta lapsiperheköyhyyttä voitaisi tehokkaasti torjua, tarvitaan suunnitelmallista ja monialaista työtä. Maakunnallisella suunnitelmalla voitaisiin lisätä ymmärrystä lapsiperheköyhyydestä, tunnistaa paremmin köyhyyden vaikutuksia ja lieventää niitä, luoda uusia toimintatapoja sekä lisätä tietoon perustuvaa päätöksentekoa sekä johtamista.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Kouvolan kaupunki ja Kymenlaakson muut kunnat, Kymenlaakson hyvinvointialue sekä paikalliset vähävaraisten perheiden kanssa työtä tekevät järjestöt laativat yhteistyössä suunnitelman lapsiperheköyhyyden torjunnaksi.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 19.08.2025 § 72

Valmistelija: varhaiskasvuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.02.2025 § 11 Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Jenni Aikion, Sari Hyytiäisen, Iida Pilli-Sihvolan, Kaisa Spiesin, Sanna Jacksenin, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Henna Hovin, Manu Huuhilon, Heikki Kuutin, Sanna Tähtisen, Sari Melkon, Raimo Laineen, Janne Wallin, Miia Wittingin ja Paula Werningin jättämän seuraavan valtuustoaloitteen: allekirjoittaneet esittävät, että Kouvolan kaupunki ja Kymenlaakson muut kunnat, Kymenlaakson hyvinvointialue sekä paikalliset vähävaraisten perheiden kanssa työtä tekevät järjestöt laativat yhteistyössä suunnitelman lapsiperheköyhyyden torjunnaksi.

Tausta

Lapsiperheköyhyys on arkea monissa perheissä myös Kouvolassa. Lapsuuden perheessä koettu taloudellinen niukkuus on riski hyvinvoinnille, ja sillä on tutkimusten mukaan kauaskantoisia vaikutuksia. Pienituloisia ovat henkilöt, joiden kotitalouden käytettävissä olevat rahatulot kulutusyksikköä kohti (ns. ekvivalentti rahatulo) ovat pienemmät kuin 60 prosenttia kaikkien kotitalouksien ekvivalenttien käytettävissä olevien rahatulojen mediaanitulosta. Tämän tulorajan alapuolelle jäävien osuutta väestöstä kutsutaan pienituloisuusasteeksi. Pienituloisuuden euromääräinen raja vaihtelee vuosittain. Määritelmä perustuu Euroopan unionin tilastolaitoksen Eurostatin suosituksiin.

Kouvolassa asuntoväestön pienituloisuusaste on ollut vuosina 2014–2023 13,6–14,7 välillä ollen viimeisimmässä mittauksessa 14,5. Tämä on koko maahan nähden korkeampi, mutta alhaisempi kuin Kotkassa ja Lappeenrannassa. Asuntoväestöön kuuluvien lasten pienituloisuusaste oli Kouvolassa vuonna 2023 13,2, mikä on korkeampi kuin koko maassa keskimäärin. Kotkassa lukema oli 16,0.

Avoimia työpaikkoja oli vuonna 2024 vuosikeskiarvoisesti kuukautta kohden 411. Luku oli vuonna 2023 649, vuonna 2022 luku oli 936 ja

vuonna 2021 luku oli 887. Avoimien työpaikkojen määrä on siis laskenut Kouvolan työllisyysalueella suuresti. Tammikuussa työttömiä työnhakijoita Kouvolan työllisyysalueella vuonna 2024 oli 3751, kun se joulukuussa 2024 oli 4270. Suhdanne on vaikea. Suurimmat työttömien ja lomautettujen ryhmät löytyvät palvelut ja myyntityöntekijöistä sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöistä.

Kaupungin palveluiden, hyvinvointialueen sekä verkostojen yhteistyön rooli ennaltaehkäisevässä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävässä toiminnassa on merkittävä. Nämä mahdollistavat mm. ilmaisia/ edullisia harrastusmahdollisuuksia, tapahtumia sekä vertaistukea eri elämäntilanteissa. Kuntalaisten osallisuutta mahdollistavat maksuttomat yhteisötilat ja kuntalaisdemokratiaa tukeva aluetoimikuntatyö.

Hyvinvointikysely kuntalaisille 2024

Marras- joulukuussa 2024 kaikille kuntalaisille avoinna olleeseen kyselyyn saatiin 990 vastausta. Vajaa puolet vastaajista kertoi voineensa viime vuonna hyvin tai erittäin hyvin. Huonosti voivia oli hieman enemmän kuin edellisinä vuosina. Vuosittain vaihtuva tema oli viime vuonna köyhyys.

Itsensä köyhäksi kokevia vastaajista oli 30 % ja tulevaisuudessa köyhtymistä pelkäsi 43 %. Tulevaisuuden köyhtymisen syihin liittyvissä avovastauksissa nousi esille työttömyyden uhka ja työnsaannin näköalattomuus. Myös hintojen nousu ja hallituksen toimet sanoitettiin vastauksiin. Kyselyssä vastaajilla oli mahdollista valita viisi vaihtoehtoa erilaisista aiheista, mihin köyhyys vastaajien mielestä vaikuttaa. 67 % vastaajista arvioi köyhyyden vaikuttavan ruoan ja välttämättömyystarvikkeiden hankintaan.

Avovastauksissa useimmat vastaajat kokivat köyhyyden vaikuttavan elämänlaatuun ja sen osa-alueisiin hyvin laaja-alaisesti, rajoittaen merkittävästi omia toimintamahdollisuuksia sekä aiheuttaen huolta lasten hyvinvoinnista.

Maakunnallinen ja kaupunkitason verkostotyö lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi

Kouvola on vahvasti mukana maakunnallisessa LAPE-työssä. LAPE-työllä tarkoitetaan lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) mukaista työtä. Ohjelma tähtää lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämiseen ja parantamiseen eri tasoilla kuten perhekeskusten ja varhaisen tuen palveluiden avulla. LAPE-työ on monialaista ja moniammatillista työtä, johon Kymenlaaksossa osallistuvat mm. Kymenlaakson kunnat, hyvinvointialue, poliisi, järjestöt ja muut palveluiden tuottajat. LAPE-työ on jatkuvaa kehittämistyötä, jossa pyritään vastaamaan lapsiperheiden muuttuviin tarpeisiin ja parantamaan palveluiden laatua ja saatavuutta.

Kouvolassa työskennellään myös kaupunkitasolla sekä perhekeskusalueittain vahvasti verkostoituneesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kaupunkitason KAVERI –verkostossa on laajasti edustettuna kaupungin omat toimijat, hyvinvointialue, poliisi sekä kaupungissa toimivat järjestöt ja seurakunta. Verkostossa nostetaan esiin alueellisia ilmiöitä ja tartutaan niihin pyrkien yhteistyössä löytämään tukea ja ratkaisuja haastavissa tilanteissa. Aluetason verkostot toteuttavat kunkin perhekeskusalueen tarpeista lähtöisin olevia tukitoimia. Yhtenä yhteisenä tavoitteena on vanhemmuuden tukeminen.

Sekä maakunnallinen LAPE-verkosto että kaupunkitason KAVERI-verkosto kokoontuvat kerran kuukaudessa. Työskentely on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Sovitut toimenpiteet ovat työkaluja, joilla lisätään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia strategisten tavoitteiden mukaisesti. Verkostoyhteistyöhön voidaan nostaa aiheita ja ilmiöitä, joihin lähdetään yhteistyöllä hakemaan ratkaisuja. Mm. valtuustoaloitteessa esille nostettu lapsiperheköyhyys voi olla tällainen aihe.

Kouvolan kaupungin palvelut

Lapsiperheillä on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatuspalveluihin. Kaikilla lapsilla on yhtäläinen oikeus varhaiskasvatukseen. Esimerkiksi työttömänä olevan vanhemman lapsi on oikeutettu kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on mm. varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö sekä toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä. Nämä tavoitteet luovat mahdollisuuden tasa-arvoiseen kasvuympäristöön riippumatta perheen taloudellisesta tilanteesta. Varhaiskasvatus on maksullinen palvelu ja maksu määräytyy lapsen hoitoajan, perheen koon ja huoltajien tulojen perusteella. Kouvolassa maksuttomien perheiden (tuloraja ei ylity) osuus on hieman yli puolet.

Kouvolassa on tarjolla myös kaikille avointa ja maksutonta avointa varhaiskasvatusta. Avoin varhaiskasvatus järjestää suunnitelmallista, tavoitteellista ja monipuolista sisä- ja ulkotoimintaa perheille eri puolilla Kouvolaa. Toiminta ei vaadi ennakoilmoittautumista ja toimintaan osallistutaan yhdessä vanhemman, isovanhemman tai muun läheisen aikuisen kanssa. Lapsi saa mahdollisuuden leikkiä ja oppia yhdessä muiden lasten kanssa. Aikuisilla on mahdollisuus kohdata toisiaan, saada vertaistukea, tukea vanhemmuuteensa sekä palveluohjausta.

Kouvolan kaupunki on usean vuoden ajan järjestänyt lapsille ja perheille maksuttomia harrastuksia niin omana toimintanaan kuin yhteistyössä

esimerkiksi Kymenlaakson Liikunta ry:n kanssa. Perusopetuksessa järjestettäville maksuttomille harrastetunneille osallistui lukuvuoden 2024-2025 aikana viikoittain lähes 1000 lasta ja nuorta. Ryhmiä oli lähes 80. Perusopetuksessa kouluilla on mahdollisuus toteuttaa lisäksi lapsille ja nuorille maksutonta kerhotoimintaa.

Nuorisopalvelut tarjoaa monenlaista maksutonta tukea ja toimintaa nuorille. Nuorisotilatoimintaa on jokaisella perhekeskusalueella. Nuorille järjestetään maksuttomia tapahtumia. Erityisnuorisotyön palvelut ovat saatavissa kaikille nuorille. Lisäksi Nuorisopalvelut järjestää leirejä sekä retkiä, joissa on pieni osallistumispaksu. Nuorisojärjestöavustukset mahdollistavat järjestöjen toimintaa kaupungin eri alueilla. Muutamilla nuorisotiloilla on kokeiltu hävikkiruuan tarjoamista koulupäivien jälkeen. Tulevana syksynä 2025 jokaisella nuorisotilalla tullaan tarjoamaan hävikkiruokaa ja nuorille mahdollisuus ruokailla koulupäivän jälkeen.

Lisäksi esi- ja perusopetuksen hyvinvointioppimisen suunnitelman avulla lapsia ja nuoria tuetaan osallisuudessa, itsetuntemuksessa, itsemääräämisoikeudessa sekä erilaisissa hyvinvointiin vaikuttavissa asioissa ja taidoissa varhaiskasvatuksen esiopetuksessa, kaikissa perusopetuksen kouluissa sekä toisella asteella lapsen ja nuorten ikätason mukaisesti. Toiminnan keskiössä ovat huoltajien osallisuus ja yhteistyö heidän kanssaan. Koulujen opetushenkilöstön sekä opiskeluhuollon henkilöstön lisäksi hyvinvointitutorit ja koulunuorisotyöntekijät ovat vahvoissa rooleissa hyvinvointioppimisen suunnitelman toteuttamisessa kouluissa. Huoltajatapaamisissa perheitä voidaan ohjata heitä tukevien palveluiden pariin.

Kouvolassa on aloitettu asumisneuvonta vuoden 2025 alusta. Uuden palvelun avulla tuetaan erityisesti heikommassa asemassa olevia, ehkäistään asunnon menettämisen uhkaa ja vahvistetaan asukkaiden mahdollisuuksia selviytyä arjen haasteista. Asumisneuvojat auttavat esimerkiksi vuokranmaksuun tai talouteen liittyvissä ongelmissa, tukien ja etuuksien hakemisessa, uuden asunnon etsimisessä sekä erilaisissa asumisen häiriötilanteissa. Palvelu on ilmainen ja tukee osaltaan taloudellisesti haastavissa tilanteissa olevia perheitä.

Kouvolan kaupungin poikkihallinnollinen rakenne ja maakunnallinen yhteistyö

Kouvolassa toimii poikkihallinnollinen hyvinvoinnin- ja osallisuuden työryhmä, joka kokoontuu joka toinen kuukausi. Työryhmän aiheet teemoitetaan ja jokaisessa kokouksessa käsitellään 1-3 eri aihetta. Eri aihealueisiin sovitaan jatkotyöstöt ja niitä seurataan.

Hyvinvoinnin- ja osallisuuden ohjausryhmä koostuu eri palveluiden päälliköistä/johtajista tai toimialajohtajista. Se kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa. Siellä käydään linjauskeskustelut ja tehdään yhteisiä valintoja tulevaisuuteen.

Lain sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 6 §:n mukaan kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. Kouvolan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021–2025 tavoitteeksi oli asetettu; terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen, osallisuuden vahvistaminen, työllisyyden parantaminen ja arjen turvallisuus.

Lisäksi oli korostettu maakunnallisen yhteistyön merkitystä. Vuosittaisessa raportoinnissa on huomioitu edellä mainitut tavoitteet ja avattu indikaattorien muodossa tavoitteiden toteutumista. Kertomuksessa on raportoitu keskeiset kohdat seuraavista kaupunkistrategiaa toteuttavista ohjelmista; Osallisuussuunnitelma 2021-2025 (hyväksytty kv 15.11.2021), Kouvolan kaupungin palvelujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025 (kv 17.10.2022) sekä Kaikkien Kouvola 2023-2025 (kv 4.9.2023). Myös Vammaispoliittisen ohjelman esteettömyyteen liittyvät toimenpiteet on raportoitu tässä vuosiraportissa.

Maakunnallisesti on sitouduttu useampiin suunnitelmiin, jotka edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja siten lapsiperheköyhyyden torjumista.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Kommentit on pyydetään lähettämään 30.7.2025 mennessä kirjaamoon. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Erillisen suunnitelman laatimista lapsiperheköyhyyden torjumiseksi ei nähdä tarpeellisena. Lapsiperheköyhyys huomioidaan laajassa maakunnallisessa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa ja maakunnallisessa lasten ja perheiden suunnitelmassa sekä muussa yhteisessä työssä sekä Kouvolan omissa suunnitelmissa.

Uusien yhteisten ratkaisujen löytämiseksi lapsiperheköyhyys, siihen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ, on syytä aiheena ottaa esille olemassa olevassa verkostotyön kokonaisuudessa sekä maakunnallisessa LAPE-verkostotyössä että alueellisessa KAVERI-verkoston ja perhekeskusalueiden verkostotyössä.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi, hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen, puh. 020 615 7429, sanna-riitta.junnonen(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kasvatus- ja opetuslautakunta korostaa, että lapset ja nuoret on Kouvolan kaupungin strateginen kasvukärki, joka on lähtökohta kaikkien palvelujen järjestämisessä. Laajan verkostotyön tuloksena luodaan aktiivisesti matalan kynnyksen osallistumisen mahdollisuuksia Kouvolan eri lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.

Erillisen suunnitelman laatimista lapsiperheköyhyyden torjumiseksi ei nähdä tarpeellisena. Lapsiperheköyhyys huomioidaan laajassa maakunnallisessa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa ja maakunnallisessa lasten ja perheiden suunnitelmassa sekä muussa yhteisessä työssä sekä Kouvolan omissa suunnitelmissa.

Uusien yhteisten ratkaisujen löytämiseksi lapsiperheköyhyys, siihen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ, on syytä aiheena ottaa esille olemassa olevassa verkostotyön kokonaisuudessa sekä maakunnallisessa LAPE-verkostotyössä, että alueellisessa KAVERI-verkoston ja perhekeskusalueiden verkostotyössä.

Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 205

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

*Sivistyksen toimialan, varhaiskasvatus palvelun vastaus
valtuustoaloitteeseen:*

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.02.2025 § 11 Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Jenni Aikion, Sari Hyytiäisen, Iida Pilli-Sihvolan, Kaisa Spiesin, Sanna Jacksenin, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Henna Hovin, Manu Huuhilon, Heikki Kuutin, Sanna Tähtisen, Sari Melkon, Raimo Laineen, Janne Wallin, Miia Wittingin ja

Paula Werningin jättämän seuraavan valtuustoaloitteen: allekirjoittaneet esittävät, että Kouvolan kaupunki ja Kymenlaakson muut kunnat, Kymenlaakson hyvinvointialue sekä paikalliset vähävaraisten perheiden kanssa työtä tekevät järjestöt laativat yhteistyössä suunnitelman lapsiperheköyhyyden torjunnaksi.

Tausta

Lapsiperheköyhyys on arkea monissa perheissä myös Kouvossa. Lapsuuden perheessä koettu taloudellinen niukkuus on riski hyvinvoinnille, ja sillä on tutkimusten mukaan kauaskantoisia vaikutuksia. Pienituloisia ovat henkilöt, joiden kotitalouden käytettävissä olevat rahatulot kulutusyksikköä kohti (ns. ekvivalentti rahatulo) ovat pienemmät kuin 60 prosenttia kaikkien kotitalouksien ekvivalenttien käytettävissä olevien rahatulojen mediaanitulosta. Tämän tulorajan alapuolelle jäävien osuutta väestöstä kutsutaan pienituloisuusasteeksi. Pienituloisuuden euromääräinen raja vaihtelee vuosittain. Määritelmä perustuu Euroopan unionin tilastolaitoksen Eurostatin suosituksiin.

Kouvossa asuntoväestön pienituloisuusaste on ollut vuosina 2014–2023 13,6–14,7 väiällä ollen viimeisimmässä mittauksessa 14,5. Tämä on koko maahan nähden korkeampi, mutta alhaisempi kuin Kotkassa ja Lappeenrannassa. Asuntoväestöön kuuluvien lasten pienituloisuusaste oli Kouvossa vuonna 2023 13,2, mikä on korkeampi kuin koko maassa keskimäärin. Kotkassa lukema oli 16,0.

Avoimia työpaikkoja oli vuonna 2024 vuosikeskiarvoisesti kuukautta kohden 411. Luku oli vuonna 2023 649, vuonna 2022 luku oli 936 ja vuonna 2021 luku oli 887. Avoimien työpaikkojen määrä on siis laskenut Kouvolan työllisyysalueella suuresti. Tammikuussa työttömiä työnhakijoita Kouvolan työllisyysalueella vuonna 2024 oli 3751, kun se joulukuussa 2024 oli 4270. Suhdanne on vaikea. Suurimmat työttömien ja lomautettujen ryhmät löytyvät palvelut ja myyntityöntekijöistä sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöistä.

Kaupungin palveluiden, hyvinvointialueen sekä verkostojen yhteistyön rooli ennaltaehkäisevässä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävässä toiminnassa on merkittävä. Nämä mahdollistavat mm. ilmaisia/ edullisia harrastusmahdollisuuksia, tapahtumia sekä vertaistukea eri elämäntilanteissa. Kuntalaisten osallisuutta mahdollistavat maksuttomat yhteisötilat ja kuntalaisdemokratiaa tukeva aluetoimikuntatyö.

Hyvinvointikysely kuntalaisille 2024

Marras- joulukuussa 2024 kaikille kuntalaisille avoinna olleeseen kyselyyn saatiin 990 vastausta. Vajaa puolet vastaajista kertoi voineensa vii-me vuonna hyvin tai erittäin hyvin. Huonosti voivia oli hieman enemmän kuin edellisinä vuosina. Vuosittain vaihtuva tema oli viime vuonna köyhyys.

Itsensä köyhäksi kokevia vastaajista oli 30 % ja tulevaisuudessa köyhtymistä pelkäsi 43 %. Tulevaisuuden köyhtymisen syihin liittyvissä avovastauksissa nousi esille työttömyyden uhka ja työnsaannin näköalattomuus. Myös hintojen nousu ja hallituksen toimet sanoitettiin vastauksiin. Kyselyssä vastaajilla oli mahdollista valita viisi vaihtoehtoa erilaisista aiheista, mihin köyhyys vastaajien mielestä vaikuttaa. 67 % vastaajista arvioi köyhyyden vaikuttavan ruoan ja välttämättömyystarvikkeiden hankintaan.

Avovastauksissa useimmat vastaajat kokivat köyhyyden vaikuttavan elämänlaatuun ja sen osa-alueisiin hyvin laaja-alaisesti, rajoittaen merkittävästi omia toimintamahdollisuuksia sekä aiheuttaen huolta lasten hyvinvoinnista.

Maakunnallinen ja kaupunkitason verkostotyö lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi

Kouvola on vahvasti mukana maakunnallisessa LAPE-työssä. LAPE-työllä tarkoitetaan lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) mukaista työtä. Ohjelma tähtää lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämiseen ja parantamiseen eri tasoilla kuten perhekeskusten ja varhaisen tuen palveluiden avulla. LAPE-työ on monialaista ja moniammatillista työtä, johon Kymenlaaksossa osallistuvat mm. Kymenlaakson kunnat, hyvinvointialue, poliisi, järjestöt ja muut palveluiden tuottajat. LAPE-työ on jatkuvaa kehittämistyötä, jossa pyritään vastaamaan lapsiperheiden muuttuviin tarpeisiin ja parantamaan palveluiden laatua ja saatavuutta.

Kouvolassa työskennellään myös kaupunkitasolla sekä perhekeskusalueittain vahvasti verkostoituneesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kaupunkitason KAVERI –verkostossa on laajasti edustettuna kaupungin omat toimijat, hyvinvointialue, poliisi sekä kaupungissa toimivat järjestöt ja seurakunta. Verkostossa nostetaan esiin alueellisia ilmiöitä ja tartutaan niihin pyrkien yhteistyössä löytämään tukea ja ratkaisuja haastavissa tilanteissa. Aluetason verkostot toteuttavat kunkin perhekeskusalueen tarpeista lähtöisin olevia tukitoimia. Yhtenä yhteisenä tavoitteena on vanhemmuuden tukeminen.

Sekä maakunnallinen LAPE-verkosto että kaupunkitason KAVERI-verkosto kokoontuvat kerran kuukaudessa. Työskentely on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Sovitut toimenpiteet ovat työkaluja, joilla lisätään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia strategisten tavoitteiden mukaisesti. Verkostoyhteistyöhön voidaan nostaa aiheita ja ilmiöitä, joihin lähdetään yhteistyöllä hakemaan ratkaisuja. Mm. valtuustoaloitteessa esille nostettu lapsiperheköyhyys voi olla tällainen aihe.

Kouvolan kaupungin palvelut

Lapsiperheillä on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatuspalveluihin. Kaikilla lapsilla on yhtäläinen oikeus varhaiskasvatukseen. Esimerkiksi työttömänä olevan vanhemman lapsi on oikeutettu kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on mm. varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö sekä toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä. Nämä tavoitteet luovat mahdollisuuden tasa-arvoiseen kasvuympäristöön riippumatta perheen taloudellisesta tilanteesta. Varhaiskasvatus on maksullinen palvelu ja maksu määräytyy lapsen hoitoajan, perheen koon ja huoltajien tulojen perusteella. Kouvolassa maksuttomien perheiden (tuloraja ei ylity) osuus on hieman yli puolet.

Kouvolassa on tarjolla myös kaikille avointa ja maksutonta avointa varhaiskasvatusta. Avoin varhaiskasvatus järjestää suunnitelmallista, tavoitteellista ja monipuolista sisä- ja ulkotoimintaa perheille eri puolilla Kouvo-la. Toiminta ei vaadi ennakkoilmoittautumista ja toimintaan osallistutaan yhdessä vanhemman, isovanhemman tai muun läheisen aikuisen kanssa. Lapsi saa mahdollisuuden leikkiä ja oppia yhdessä muiden lasten kanssa. Aikuisilla on mahdollisuus kohdata toisiaan, saada vertaistukea, tukea vanhemmuuteensa sekä palveluohjausta.

Kouvolan kaupunki on usean vuoden ajan järjestänyt lapsille ja perheille maksuttomia harrastuksia niin omana toimintanaan kuin yhteistyössä esimerkiksi Kymenlaakson Liikunta ry:n kanssa. Perusopetuksessa järjestettäville maksuttomille harrastetunneille osallistui lukuvuoden 2024-2025 aikana viikoittain lähes 1000 lasta ja nuorta. Ryhmiä oli lähes 80. Perusopetuksessa kouluilla on mahdollisuus toteuttaa lisäksi lapsille ja nuorille maksutonta kerhotoimintaa.

Nuorisopalvelut tarjoaa monenlaista maksutonta tukea ja toimintaa nuorille. Nuorisotilatoimintaa on jokaisella perhekeskusalueella. Nuorille järjestetään maksuttomia tapahtumia. Erityisnuorisotyön palvelut ovat saatavissa kaikille nuorille. Lisäksi Nuorisopalvelut järjestää leirejä sekä retkiä, joissa on pieni osallistumispaksu. Nuorisojärjestöavustukset mahdollistavat järjestöjen toimintaa kaupungin eri alueilla. Muutamilla nuorisotiloilla on kokeiltu hävikkiruuan tarjoamista koulupäivien jälkeen. Tulevana syksynä 2025 jokaisella nuorisotilalla tullaan tarjoamaan hävikkiruokaa ja nuorille mahdollisuus ruokailla koulupäivän jälkeen.

Lisäksi esi- ja perusopetuksen hyvinvointioppimisen suunnitelman avulla lapsia ja nuoria tuetaan osallisuudessa, itsetuntemuksessa, itsemääräämisoikeudessa sekä erilaisissa hyvinvointiin vaikuttavissa asioissa ja taidoissa varhaiskasvatuksen esiopetuksessa, kaikissa

perusopetuksen kouluissa sekä toisella asteella lapsen ja nuorten ikätason mukaisesti. Toiminnan keskiössä ovat huoltajien osallisuus ja yhteistyö heidän kanssaan. Koulujen opetushenkilöstön sekä opiskeluhuollon henkilöstön lisäksi hyvinvointitutorit ja koulunuorisotyöntekijät ovat vahvoissa rooleissa hyvinvointioppimisen suunnitelman toteuttamisessa kouluissa. Huoltajatapaamisissa perheitä voidaan ohjata heitä tukevien palveluiden pariin.

Kouvolassa on aloitettu asumisneuvonta vuoden 2025 alusta. Uuden palvelun avulla tuetaan erityisesti heikommassa asemassa olevia, ehkäistään asunnon menettämisen uhkaa ja vahvistetaan asukkaiden mahdollisuuksia selviytyä arjen haasteista. Asumisneuvojat auttavat esimerkiksi vuokranmaksuun tai talouteen liittyvissä ongelmissa, tukien ja etuuksien hakemisessa, uuden asunnon etsimisessä sekä erilaisissa asumisen häiriötilanteissa. Palvelu on ilmainen ja tukee osaltaan taloudellisesti haastavissa tilanteissa olevia perheitä.

Kouvolan kaupungin poikkihallinnollinen rakenne ja maakunnallinen yhteistyö

Kouvolassa toimii poikkihallinnollinen hyvinvoinnin- ja osallisuuden työryhmä, joka kokoontuu joka toinen kuukausi. Työryhmän aiheet teemoitetaan ja jokaisessa kokouksessa käsitellään 1-3 eri aihetta. Eri aihealueisiin sovitaan jatkotyöt ja niitä seurataan.

Hyvinvoinnin- ja osallisuuden ohjausryhmä koostuu eri palveluiden päälliköistä/johtajista tai toimialajohtajista. Se kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa. Siellä käydään linjauskeskustelut ja tehdään yhteisiä valintoja tule-vaisuuteen.

Lain sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä 6 §:n mukaan kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmistettava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. Kouvolan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021–2025 tavoitteeksi oli asetettu; terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen, osallisuuden vahvistaminen, työllisyyden parantaminen ja arjen turvallisuus.

Lisäksi oli korostettu maakunnallisen yhteistyön merkitystä. Vuosittaisessa raportoinnissa on huomioitu edellä mainitut tavoitteet ja avattu indikaattorien muodossa tavoitteiden toteutumista. Kertomuksessa on raportoitu keskeiset kohdat seuraavista kaupunkistrategiaa toteuttavista ohjelmista; Osallisuussuunnitelma 2021-2025 (hyväksytty kv 15.11.2021), Kouvolan kaupungin palvelujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025 (kv 17.10.2022)

sekä Kaikkien Kouvola 2023-2025 (kv 4.9.2023). Myös Vammaispoliittisen ohjelman esteettömyyteen liittyvät toimenpiteet on raportoitu tässä vuosiraportissa.

Maakunnallisesti on sitouduttu useampiin suunnitelmiin, jotka edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja siten lapsiperheköyhyyden torjumista.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Kommentit on pyydetään lähettämään 30.7.2025 mennessä kirjaamoon. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Erillisen suunnitelman laatimista lapsiperheköyhyyden torjumiseksi ei nähdä tarpeellisena. Lapsiperheköyhyys huomioidaan laajassa maakunnallisessa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa ja maakunnallisessa lasten ja perheiden suunnitelmassa sekä muussa yhteisessä työssä sekä Kouvolan omissa suunnitelmissa.

Uusien yhteisten ratkaisujen löytämiseksi lapsiperheköyhyys, siihen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ, on syytä aiheena ottaa esille olemassa olevassa verkostotyön kokonaisuudessa sekä maakunnallisessa LAPE-verkostotyössä että alueellisessa KAVERI-verkoston ja perhekeskusalueiden verkostotyössä.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta on osaltaan hyväksynyt päätösehdotuksen ja lisäksi käsittelyssään nostanut esiin seuraavaa:

Lautakunta on korostanut päätöksessään, että lapset ja nuoret on Kouvolan kaupungin strateginen kasvukärki, joka on lähtökohta kaikkien palvelujen järjestämisessä. Laajan verkostotyön tuloksena luodaan aktiivisesti matalan kynnyksen osallistumisen mahdollisuuksia Kouvolan eri lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.

Erillisen suunnitelman laatimista lapsiperheköyhyyden torjumiseksi ei nähdä tarpeellisena. Lapsiperheköyhyys huomioidaan laajassa maakunnallisessa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa ja maakunnallisessa lasten ja perheiden suunnitelmassa sekä muussa yhteisessä työssä sekä Kouvolan omissa suunnitelmissa.

Uusien yhteisten ratkaisujen löytämiseksi lapsiperheköyhyys, siihen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ, on syytä aiheena ottaa esille olemassa olevassa verkostotyön kokonaisuudessa sekä maakunnallisessa LAPE-verkostotyössä, että alueellisessa KAVERI-verkoston ja perhekeskusalueiden verkostotyössä.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi, hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen, puh. 020 615 7429, sanna-riitta.junnonen(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin, mutta uusien yhteisten ratkaisujen löytämiseksi lapsiperheköyhyys, siihen puuttuminen ja ennaltaehkäisevä työ, on syytä aiheena ottaa esille olemassa olevassa verkostotyön kokonaisuudessa sekä maakunnallisessa LAPE-verkostotyössä, että alueellisessa KAVERI-verkoston ja perhekeskusalueiden verkostotyössä.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Ilmoitusasiat sekä kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 206****Saapuneet kirjeet****Pöytäkirjat****Edustamiset**

Kaupunginhallituksen jäsen Jenni Aikio on vienyt kaupungin tervehdyksen Pride25 KVL -tapahtumaan 16.8.2025.

Viranhaltijapäätökset**Elinvoimapalveluiden toimialajohtajan päätökset:**

18.8.2025: Päätän valita palveluntuottajaksi Haltu Oy:n kustannusvertailun perusteella.

18.8.2025: Päätän, että kansainväliset palvelut siirretään hyvinvointipalveluista työllisyys- ja yrityspalveluihin.

Kansainvälisten palveluiden siirto tukee kaupungin strategista tavoitetta vahvistaa elinvoimaa ja työllisyyttä. Työllisyysnäkökulma korostuu entistä enemmän kotoutumisprosessin aikana, mikä nopeuttaa asiakkaiden polkua kohti työelämää. Synergia kansainvälisten palveluiden ja yrityspalveluiden välillä mahdollistaa tehokkaamman työvoiman rekrytoinnin ja kansainvälisten osaajien pitovoiman.

Toimintamalli uudistuksessa huomioidaan vahva toimialarajat ylittävä yhteistyö sekä yhteistyö verkostojen kanssa. Tämä varmistaa, että osallisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmat säilyvät osana palvelukokonaisuutta. Lisäksi uuden toimintamallin myötä kansainvälisten palveluiden ja työllisyyden kansainvälisten asiakkaiden prosesseja voidaan tehostaa ja yhdenmukaistaa.

Tällä päätöksellä luodaan kaupungin kansainvälisille palveluille uusi malli, jonka kärkenä ovat elinvoima ja työllisyys.

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä edellä mainitut asiakirjat tiedoksi ja
2. toteaa ettei edellä lueteltuihin pöytäkirjoihin sisältyvissä päätöksissä tarkoitettuja asioita ole aihetta ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäviksi ja
3. tyytyä muiden viranomaisten päätöksiin.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Liite7 Viranhaltijapäätökset_kh25082025

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 195, § 196, § 197, § 198, § 200, § 201, § 202, § 203, § 204, § 205, § 206

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 199

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankinto-oikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

1 Ohjeet hankinto-oikaisuvaatimuksen tekemiseksi

Oikaisuvaatimusoikeus

Hankinto-oikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankinto-oikaisua. Hankinto-oikaisuvaatimuksen vireille tulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankinto-oikaisua vaaditaan, on Kouvolan kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Kouvolan kaupungin kirjaamoon.

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola
Käyntiosoite: Torikatu 10, 2. krs. Kouvola
Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi
Faksinumero: 020 615 3054
Puhelinnumero: 020 615 6200
Kaupungin kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla:

- toimielimen tai hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

2 Valitusosoitus markkinaoikeudelle

Valitusoikeus

Tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai se, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että asianosainen on saanut hankintapäätöksen tiedoksi ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireille tulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Faksinumero: 029 564 3314

Puhelinnumero: 029 564 3300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä päätöksen tehneelle viranomaiselle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti päätöksen tehneelle viranomaiselle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä Kouvolan kaupungin kirjaamoon, osoitteeseen:

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola

Käyntiosoite: Torikatu 10, 2. krs. Kouvola

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi

Faksinumero: 020 615 3054

Kaupungin kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii 1.1.2019 jälkeen vireille tulleista asioista [tuomioistuinmaksulain 1455/2015](#) ja [oikeusministeriön asetuksen 16.12.2021/1122](#) perusteella oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, maksu on 4 240 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, maksu on 6 350

euroa. Oikeudenkäyntimaksuista voi kysyä tarkemmin
markkinaoikeudesta puh. 029 56 43300.